

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 212. — ŠTEV. 212.

NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 10, 1926. — PETEK, 10. SEPTEMBRA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV

ŠPANSKA BO KAZNOVALA VSTAŠE

Španska se pripravlja na kaznovanje upornikov. Vojno pravo je bilo razveljavljeno. — Imenovanje je bilo posebne sodišče. — Kralj se bo najbrž zavzel za milostno postopanje. — Primo de Rivera bo prišel v Ameriko.

MADRID, Španska, 9. septembra. — Španska je zopet kraljestvo, podvrženo diktaturi. Kraljevski dekret je včeraj razveljavil vojno stanje, katero je proglasil zadnjo nedeljo general Primo de Rivera, ko se je španski artilerijski zbor javno uprl regulacijam, ki določajo nov volilni sistem za napredovanje častnikov.

Vlada pravi, da so vsi artileristi, častniki in vojniki opustili odpor in da se vse artilerijske naprave, vojašnice, skladišča in delavnice v rokah sil, ki so zveste vladi.

Najvišji svet armade in mornarice, pod kojega pravosodje spadajo vsi slučajni vojaške justice in ki bo sodil one, ki so odgovorni za vstajo, je zaposlen z zbiranjem dokazov in podatkov, tikajočih se izbruhov.

Kralj Alfonz se namerava vrniti danes v San Sebastian, svoje poletno bivališče. Glasi se, da je dovedel monarh do miroljubne uravnave med artilerijo, ki je lojalna prestolu ter vladi.

Vojaški položaj se je očividno pomiril, a politični razvoji so ostali zatrti.

Imenovan je bil poseben tribunal, ki bo sodil vojaške, obtožene insubordinacije v ustaji in izvršeni vtis je napravila izjava vlade, da se bo postopalo s krivci usmiljeno.

Nadaljuje se s pripravi za splošno ljudsko glasovanje. Objavljeno je bilo, da je opaziti veliko navdušenje v Valladolidu in Granadi. Patriotična unija je izdala ugotovilo, da ni ona započela ideje splošnega ljudskega glasovanja. Ta ideja je bila baje izraz narodnega razpoloženja.

Aleksander P. Moore, prejšnji ameriški poslanik na Španskem, je došel semkaj iz San Sebastiana. Njegova misija je bila povabiti kralja Alfonza, njegovo mater Kristino in generala Primo de Rivero na svetovno razstavo v Philadelphiji.

Kralj Alfonz je rekel, da zelo obžaluje, da ne more v tekočem letu obiskati Philadelphije, kljub njegovi iskreni želji. Mati kralja je izjavila, da bo skušala obiskati Philadelphijo, a ni tega direktno obljubila.

General Primo de Rivera je rekel, da bo skušal obiskati Philadelphijo, če bo mogel primerno urediti svoje zadeve. Rad bi videl tudi Pittsburgh, Chicago in Detroit.

Policija ponovno divja v Passaicu.

Policija je zopet pričela pretepati tekstilne stavkarje. — Piketi pri vrodu Botany n a p r a v so bili pregnani.

PASSAIC, N. J., 9. septembra. — Tukajšnja policija se je včeraj zopet izkazala kot straža tvorničarjev, ko je pretepla s krepelje stavljujoče tekstilne delavce, ki so prišli pred Botany naprave kot piketi. Posebno izpred vhoda na Sherman cesti je pregnala policija vse pikete ter pretepla tam dvajset delavcev, ki so prišli, da zavzamejo svoja mesta.

S to brutalnostjo hoče policija najbrž dokazati, da ji je kot orodju tvorničarjev popolnoma vseeno, kateri organizaciji pripadajo stavkajoči delavci, radikalnemu United Front komiteju ali pa konservativni Textile Workers Union.

Medtem pa pripravljajo stavkarji vse potrebno za veliko demonstracijo prihodnje sobote, ob priliki proslave podelitve čarterja Passaic Local od strani United Textile Workers.

MUSSOLINI IN WILLIAM GREEN

RIM, Italija, 8. septembra. — Tukaj so sprejeli skrajno hladno uničujočo obsodbo fašizma, ki jo je izrekel William Green, predsednik Ameriške delavske federacije. Mussolini ni hotel podati nobenega komentarja, češ, da so bila izvajanja le osebno mnenje Greena. Nekaj vladnih uradnikov je izjavil:

— Italija se niti malo ne briga za kritike onih, ki ne razumejo fašizma ali ga nočejo razumeti. V sedanjem slučaju, ker je kritik inozemec, je molk najbolj primeren.

"Tribuna", napolnjen s fašističnimi govori, je objavila oster odgovor na trditve Greena. Izjavila je, da so delavske razmere v Združenih državah slabše kot pa v fašistični Italiji. Delavske razmere v predelih Passaica, trdi list, so skoro nevrjetne. Ženske so prisiljene delati cele noči, in vse poskuse delavcev, da se organizirajo, uničijo špijoni. Zadnjo stavko delavcev v Passaicu opisujejo kot oster ekonomski boj.

Oporoka igralca "Rudy" Valentina.

Valentino je zapustil svoji drugi ženi en dolar. — Tretina njegovega milijonskega premoženja pripade neki gospe Werner.

LOS ANGELES, Cal., 9. sep. — Soglasno s testamentom pred kratkim umrlega filmskega igralca, Rudolfa Valentina, ki bo jutri izročeno zapuščinskemu sodišču v potrdilo, je zapustil pokojni tretino svojega premoženja, znašajoče nekako milijon dolarjev, Mrs. Terezi Werner, teti Nataše Rambove, ki mu je stala zvesto na strani po njegovi ločitvi. Svoji drugi ženi, Nataši Rambovi, ki se imenuje v privatnem življenju Hadnot, je zapustil en dolar.

Preostali del zapuščine pripade v enakih delih Albertu in Mariji Guglielmi, bratu oziroma sestri pokojnega igralca. Te določbe testamenta je objavil včeraj Valentinoov pravi zastopnik W. Gilbert.

Mrs. Werner se baje mudi sedaj v Nizzi. George Ullman, manager Valentina, je bil imenovan izvršiteljem oporoke.

Soglasno s cenitvami Ullmana predstavlja zapuščina Valentina vrednost več kot enega milijona dolarjev.

Zabarikadiran farmer ubit.

Farmer, ki se je upiral aretaciji, ker je kršil šolsko postavo, je bil ubit potem ko je ustrelil dva pomožna šerifa ter ranil dva nadaljna. — Več ur se je uspešno ustavljal obstreljevanju.

ALLEN TOWN, Pa., 9. septembra. — Granville Holben, dobrostoječ farmer, je bil ustreljen včeraj zvečer, potem ko je ustrelil nekoga šerifa in njegovega pomočnika ter ranil dva nadaljna uradnika, ki sta ga skušala aretirati na temelju obdolžitve, da je kršil postavo o prisilnem šolskem pouku.

Holben se je zabarikadiral v svoji hiši ter se več ur uspešno ustavljal uradnikom. Potem ko so se izjalovila vsa druga sredstva, da ga preneha iz njegove hiše, so uradniki končno sklenili zažgati hišo. Farmerja so ustrelili, ko je pribežal iz gorčice hiše. Poškodbe ranjenih uradnikov niso resne.

Serif Marks Sensebach iz Lehigh okraja ter pomožni šerif Harry Siegfried sta bila ustreljena z enim samim strelom, katerega je oddal oblegani farmer.

Seržant Lavall je bil ustreljen v levi bok, ko je vodil policijo Allentowna pri obleganju Holbenove farme. Ranjen je bil tudi nek drugi uradnik.

Januarja meseca je bil Holben spoznan krivim, da ni pošiljal svojih mladoletnih otrok v šolo. Dolžil je učitelje, da jih pretepa. Ko sta prišla včeraj šerifi in njegov pomočnik na Holbenovo farmo, se je zaklenil v svojo hišo ter pretil s streljanjem. Na lice mesta je bilo poklicanih več policistov.

Ko je farmer prvi ustrelil, so oddali uradniki salvo v vrata. Ko je pričela curljati kri izpod vrat, sta se šerifi in njegov pomočnik približala hiši v namenu, da si s

Bivši državni pravdnik pred sodiščem.

Prejšnji generalni pravdnik Daugherty obtožen, da je tekkel graft v velikih svotah v njegove žepce. — Nemški veleindustrijalec kot glavna priča.

NEW YORK, N. Y., 9. septembra. — Včeraj se je začel proces proti Harry Daughertyju, generalnemu pravdniku in justičnemu ministru v kabinetu predsednika Hardinga, in Thomas Millerju, upravitelju sovražnega imetja. Namen procesa, v katerem zastopa državo zvezni okraj, pravdnik Emery Buckner, je spoznati oba krivim zarote, da osleparita vlado ter sprejemanja podkupnine. Miller je bil včeraj glavni predmet napadov.

Nemški veleindustrijalec Richard Merton je bila glavna priča obtožbe oblasti.

Merton je opisal, kako se mu je s podkupninami posrečilo dobiti nazaj \$7.000.000, potem ko je prišel v ta namen v Združene države. Sedaj se je vrnil semkaj, da obvesti sodišče o svojih izkušnjah z najvišjimi uradniki dežele. Merton je sporočil, kako sta ga sprejela Jess Smith in John King, ki sta posredovala za Millerja in Daughertyja.

Smith, zaupnik Daughertyja, ki je vedno vodil pogajanja za podkupnine ter jih tudi sprejemal, je izvršil samomor. King, prejšnji zastopnik Connecticuta v republikanskem narodnem komiteju, je istotako umrl en teden po dvignjenju obtožbe. Soglasno z izjavo Mertona, ga je King predstavil Smithu, nakar ga je Smith predstavil Millerju.

Merton je prišel v Ameriko leta 1921 ter se odpeljal v jeseni istega leta zopet domov. V žepu je imel čeke v znesku \$6.500.000, potem ko je dobro "šmiral" onim, ki so mu pripomogli do tega denarja.

Sovjetska poslanica v Mehiki.

MEXICO CITY, Mehika, 8. septembra. — Gospa Aleksandra Kolutaj je bila imenovana kot naslednja poslanica Pestovskega, da zastopa sovjetsko rusko republiko v Mehiki ter bo dospela semkaj oktobra meseca.

Pestkovski je obrnil pred kratkim nase pozornost, ko je izjavil, da bi bilo najlažje pospešiti na predek latinske Amerike s tem, da bi se slednja oprostila vpliva Severa. S tem je mislil seveda Združene države.

Kolutaj je zastopala prej sovjetsko vlado na Norveškem.

silo priborita vhod, ker se je domnevalo, da je Holben resno ranjen. Ko sta se približala na razdaljo dvajsetih korakov, se je nenadoma prikazala iz okna puška in brez nadaljnjega svarsila je počil strel, ki je smrtno ranil oba uradnika.

Prevedli so ju v Allentown bolnico, a sta umrla na poti. Holben pa se je še nadalje upiral vsem poskusom.

Državna milica se je proti večeru pridružila naperom, da spravijo Holbena iz hiše. Sosedje Holbena v Weisenberg občini so izjavili, da se je v zadnjih šestih mesecih čudno obnašal in da je bil pod vplivom halucinacij, ker je ponovno izjavil, da bo konec sveta na Vnebohod. Spomladi ni obdelal svoje farme ter rekel sosedom, ki so ga vpraševali: — Kaj koristi? Saj bo itak konec sveta.

Važna odkritja zvezdogleda.

Dr. H. Russell s Princetona vseučilišča je izjavil pred astronomsko družbo, da ima planet Mars vse bistvene elemente za rastlinsko življenje. Za živalsko življenje manjka dokazov.

NANTUCKET, Mass., 9. sep. — Mogoče je rastlinsko življenje na Marsu, a obstoj živali in inteligentnih bitij ni dokazan.

Na ta način je sumiral dr. Henry Russell, profesor astronomije na Princetonskem vseučilišču, v nagovoru pred Ameriško astronomsko družbo, "mnenja znanstvenikov glede vprašanja, če je planet Mars obljuden."

Kadar govori astronom o življenju na drugih svetovih, — je rekel, — mora povsem naravno omejiti svojo pozornost na svetove, kojih obstoj mu je znan. Na stotine milijonov zvezd svetli v lastno lučjo ter so prevročje, da bi vzdržale življenje v katerikoli obliki, ki je znana človeku. Ker je solnce zvezda ter se razlikuje od drugih le vsled dejstva, da nam je bližje, najdemo tudi številne milijone nadaljnjih zvezd, ki imajo planete, vrteče se krog njih, o mi nimamo nikakih sredstev, da bi jih zasledili.

Alpha Centauri, najbližja zvezda, je tako daleč proč od nas, da potrebuje njena luč več kot štiri leta, da dospe do nas. Če bi se zemlja naselila umaknila iz bližine solncea proti Alpha Centauri, bi ne zapazili velike razlike, ker je ta zvezda podobna solncu. Zroči nazaj proti sedanjemu solncu, bi videli le sijajno zvezdo, a bi ne mogli videti njenih planetov kot sta Jupiter in Mars.

Vsled tega ostanejo le še planete, vrteči se krog solncea, kot nebeska telesa, ki bi lahko vzdrževala življenje, a večina tek je tudi izključena, kajti najmanj trije elementi, zemlja, voda, zrak in voda so potrebni za živeče organizme.

Luna ne more imeti življenja, ker nima vode in zraka. Večji zunanji planeti, Jupiter, Uranus in Neptun niso prikladni za življenje. Isto velja glede Merkurija, ki je najbližje solncu ter kaže slednjemu vedno eno plat, ki je vsled tega izvanredno vroče, dočim je nasprotna plat skrajno mrazna.

Spektroskop je pokazal, da nima Venera nikakega kisika. Vsled tega ostane le še Mars, ki blesti sedaj s vojo rdečkasto svetlobo na večernem iztočnem nebu.

Leta 1924, ko je bil Mars bližje zemlji ter dolgo vrsto let poprej, se je vprizorilo podrobne študije in sedaj je mogoče ugotoviti, da ima potrebne pogoje za življenje kot ga poznamo mi. Velika zelena ozemlja se izpreminjajo z letnimi časi Marsa, in dr. Russell je mnenja, da najbo obstajala na Marsu rastlinsko življenje.

Kar se tiče takozvanih kanalov ne soglašajo Russell s mnenjem, da so črte le optične iluzije. Izjavil je, da se je napravilo dejanske slike teh kanalov v Loell observatoriju v Arizoni. — Črte so tam, — je rekel, a niso mogoče tanke, ravne črte kot se jih je pogosto predstavljalo.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Dinarji	
Din.	500 \$
Din.	1,000 \$
Din.	2,500 \$
Din.	5,000 \$
Din.	10,000 \$

Za pošiljatelj, ki presega Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljujemo poseben znesek primeren popust.

Nakazila po brzojavnem pismu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street

Phone: CORTLANDT 4087

ANGLEŠKO-KITAJSKE SPLETKE

Anglija je poslala na lice mesta bojne ladje, da kaznujejo Kitajce, ki so ubili sedem mornarjev. Princ Jurij na krovu bojne ladje. — Pet častnikov rešenih.

LONDON, Anglija, 9. septembra. — Zastavna ladja angleškega brodograja v vodovju Daljnega iztoka je odpotovala včeraj s polno paro po reki Jangtse, proti Hankovu in Vangsienu, kjer so bili ubiti štirje angleški mornariški častniki in trije mornarji v spopadih s Kitajci na bregovih reke.

Bojna ladja "Hawkins" ima na krovu angleškega admirala, ki poveljuje v kitajskih vodah, ter razventega princa Jurija, najmlajšega sina kralja. Princ je poročnik na bojni ladji.

Kanonska čolna "Cockhafer" in "Widgeon", ki sta bila zapletena v spopad, ki se je završil v nedeljo, sta prideljena "Hawkinsu".

Zunanji urad ni hotel včeraj pojasniti vsebine povelja, katera je dobila bojna ladja, vendar pa se domneva, da bodo s silo, če potreba, zavarovali angleške interese.

Tajnik admiralitete je izdal naslednje ugotovilo: — Cilj obeh kanonskih čolnov e bil rešiti šest angleških častnikov trgovske mornarice, ki so bili jetniki na krovu dveh angleških parnikov. Parnika so zaplenili kitajski vojaki.

To je bila skrajno težavna operacija vspricho streljanja topov z bregov ter ognja ostrostrelcev. Pet častnikov je bilo rešenih, in o enem se domneva, da je bil ustreljen, ko je skušal plavati na varno. Londonsko časopisje govori povsem odkrito o možnosti oborožene intervencije vsled resne krize, ki se je pojavila. Delavski organ Daily Herald pravi v svojem glavnem uredniškem članku: — Obstaja resna nevarnost, da bo dovedel dogodek na Jangtse reki, ki je imel za posledico smrt angleških mornarjev, do uporabe oborožene sile.

Daily Express, neodvisni konservativni list, pa se poslužuje bolj bojevitiga tona ter vprašuje, zakaj ravna Kitajska z Anglijo tako kot da bi že obstajalo resnično vojno stanje.

Nikdo si ne želi drugačnih kot miroljubnih odnošajev, — pravi Express, — vendar pa ima potrpežljivost mejo in nevarno je to mejo prekorati.

Ministrski predsednik izključen iz unije.

SYDNEY, Avstralija, 9. sept. Ministrski predsednik Lang, član delavske stranke, ter člana kabineta Loughlin in Cann, sta bila izključena iz organizacije uradniških uslužbencev, ker so se vsi trije pregrešili proti interesom unije.

Charleston.

Lastniki plesnih dvoran v Amsterdamu, Rotterdamu, in Haagu so prepovedali v svojih prostorih plesati znani ameriški Charleston. Svojo odločitev utemeljujejo z nedostojnostjo plesa.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da vam bo ta ponudba uga jala, posebno še, ako boste vpočitali svojo korist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

liko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da
zplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki
po potrebi objavi na tem mestu.

ta ponudba uga jala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo ko-
no postržbo.

Za pošiljatelj, ki presega Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljujemo poseben znesek primeren popust.

Nakazila po brzojavnem pismu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street

Phone: CORTLANDT 4087

New York, N. Y.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,
(A Corporation)

Frank Sakser, president.

Louis Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrti leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

VALENTINOVA OPOROKA

Pred par dnevi so odprli oporoško pokojnega kinematografskega igralca Rudolfa Valentina.

Njegovo premoženje je vredno nad dva milijona dolarjev.

Svoji drugi ženi — Nataši Rambovi — je zapustil en dolar, ostalo pa svojim sorodnikom.

V njegovi zapuščini je nadalje petdeset oblek, trideset parov čevljev, na stotine kravat in tisoč parov nogavic.

To robo cenijo nad petdeset tisoč dolarjev.

Marsikateri njegovih sorojakov bo rekel: — "Slaven igralec je bil in dosti denarja je imel. Toda z njim bi ne veljalo menjati. Prevečkrat se je moral preoblačiti..."

POSTAVA ZDRAVEGA ČLOVEŠKEGA RAZUMA

Iz Lavalette, N. J., poročajo naslednjo mično dogodbico:

— V tukajšnji bližini so aretirali nekega plavača, ki je plaval predaleč na morje. Reševalci so ga s težavo rešili. Župan ga je dal zapreti, in sodnik ga je obsodil zato, ker je "prekršil postave zdravega človeškega razuma."

Če bi hoteli zapreti vse ljudi, ki kršijo postave zdravega človeškega razuma, bi moral biti domala ves svet v jetnišnico izpremenjen.

BIVŠI DRŽAVNI PRAVDNIK DAUGHERTY

Proti bivšemu ameriškemu državnemu pravdniku Daughertyju se je začela obravnavna zastran sleparije in podkupovanja.

Obenem z njim je obtožen tudi bivši upravitelj lastnine sovražnih tujcev.

Obravnavna bo skozinsko zanimiva, kajti še nikdar ni sedel kak ameriški zvezni državni pravdnik na zatožni klopi.

Daugherty je s svojimi pomagači na debelo sleparil. Pri eni sami priliki je baje "naredil" nad tristotisoč dolarjev.

Obravnavna proti njemu se je precej pozno začela, in nekateri bi jo še sedaj radi zavlekli.

Daugherty je namreč republikanec in je sleparil tekom republikanskega režima.

To je pa demokrat kot voda na mlin.

Če bo leta 1928 izvoljen demokrat na predsedniško mesto, mu bo k temu v veliki meri pripomogel republikanec Daugherty.

Italijansko-španska prijateljska in arbitražna pogodba

je bila podpisana v Madridu. Pogodbo sta podpisala italijanski poslanik Paolucci in španski zunanji minister. Ker je bila pogodba zaključena v Madridu, se bo imenovala Madridska pogodba. Pogodba je izdelana po vzoru italijanske pogodbe z Jugoslavijo in češkoslovaško, vendar pa je Madridska pogodba dalekosežnejša. Vsebinska pogodba se ni bila objavljena, sponoča pa se, da je bilo določeno popolno soglasje glede skupnega nastopa v Sev. Afriki in Južni Ameriki.

Glavni cilj pogodbe pa je urediti pozicije Španije in Italije v Sredozemskem morju in se zato tudi smatra, da je pogodba deloma naperjena proti Franciji in Angliji. Pogodba bo ratificirana pri Ligi narodov, toda šele potem, kadar bo smatrala Italija ratifikacijo za uместno. Fašistovski tisk je tudi silno ponosen na to, da kljub dolgotrajnim pogajanjem ni nihče izvedel za vsebinsko pogodbo, pa čeprav živimo v dobi "klepetave demokracije" — Poizabili so dostaviti "in v dobi klepetavega fašizma".

Dopis.

Claridge, Pa.

Kot vsako leto, tako tudi letos priredi društvo Sv. Mihaela, št. 40, spadajoče k J. S. K. Jednoti dne 25. septembra 1926 veselico, katere se mora vsak član in članica udeležiti. Zatorej povabim vse Claridgeane in one iz bližnje okolice, da nas posetijo na omenjeni dan v Slovenskem Narodnem Domu.

Ples se začne ob 7.30 in traja do 11.30. Kdor je plesa željan, se bo lahko pošteno zasukal. Igral bo najboljši orkester, kar jih je mogoče dobiti v zapadni Pennsylvaniji. Torej na svidenje 25. septembra zvečer!

Tukaj v Claridge gre vse bolj po starem. Vozimo se v starih Fordovih avtomobilih (o pardon, v naših), novih imamo bolj malo. Dasi se dela vsak dan, si privoščimo bolj malo luksusa.

V nedeljo je prišla moja sestra Johana iz Clevelanda s svojo družino in mozem Frank Leskovicem na obisk.

V Claridge so se pripeljali v novem avtomobilu (Hudson). Prevzeli so dolgo pot iz Clevelanda v Claridge v osmih urah. Sedaj je iz Clevelanda do Harrison City dobra tlakovana cesta, iz Harrison City pa do Claridge je pa slaba pot. Nekoliko so obljubili, da nam naredijo prihodnje leto cesto iz cimenta.

Frank Leskovic je obiskal veliko svojih prijateljev in znancev iz onega časa, ko je delal na Claridge. Z njim se je pripeljal tudi njegov zet Mr. Struner in njegova žena Mary. Preživeli smo par veselih uric skupaj. Saj veste, da čas poteka jako hitro pri ta-

ki priliki. Kar naenkrat je minul dan in v pondeljek opoldne so se zepet odpeljali proti Clevelandu. Frank Leskovic ima dobro idejo trgovino z grocerijo na 6303 Glass Ave. že od leta 1921. Za trgovino se jako zanima in skrbi, da popolnoma zadovolji svoje odjemalce.

Zadnje čase imamo veliko dela. V nedeljo, zjutraj od 1. do 4. ure je tukaj tako bilo kot da bi se oblak utrgal. Sedaj so vsi clariški vodnjaki polni, da smo brez skrbi, da nam ne bo vode manj-kalo prihodnjo zimo.

Povedati vam moram, da je umrl tukaj stari Slovenec Anton Kokal. Doma je bil iz Višnje Gore na Dolenjskem. Bolehal je že dolgo časa. Imel je vodenico. Prestal je silne muke zadnji mesec; preden je umrl, je otekel po rokah in nogah tako, da mu ni bila nobena njegova obleka prav. Vse mu je bilo premajhno. Tožil je, da ga vedno zebe v najbolj vročih poletnih dneh. Umrl je 23. avgusta popoldne ob 3. uri. Pokopali so ga 25. avgusta 1926 na Harrison City pokopališču.

On je bil vdovec. Pred enim in pol letom mu je umrla žena Marjeta. Ob času svoje smrti je spadal v tri društva.

Pogreba se je udeležilo veliko število ljudi. On je preživel tu v Claridge polovico svojega življenja. Bil je tukaj okoli 38 let. Poznali so ga vsi stari in mladi. Tako bomo šli drug za drugim v neskončno večnost.

Pozdrav vsem Slovencem v Ameriki, posebno pa Claridgeanom in rojakom v naši okolici.

Anton Yerin.

Novice iz Slovenije.

Vlom v Vidmu pri Krškem.

Iz Krškega javljajo: Orožniki marljivo poizvedujejo za vlomilci in za onim tajinstvenim avtomobilom ki se je dan pred vlomom popoldne pojavil v Vidmu. Dosegane poizvedbe so doznale, da so se nahajale v tajinstvenem avtomobilu štiri moške osebe in ena ženska. Popoldne so se z avtomobilom ustavili pred gostilno Kunaj pri kolodvoru, tam nekoliko postali, in se nato odpeljali.

Težka nesreča.

V Sv. Petru v Prekmurju se je zgodila pred kratkim pri mlatvi težka nesreča. 18-letna deklica Liza Bohel je bila zaposlena pri stroju. Med delom se ji je kita razpletla. Ko jo je hotela popraviti, je kito zagrabil saroj, potegnil deklico k sebi in jo tako razmesaril, da je obležala takoj mrtva.

Nenavadna eksplozija.

Te dni se je pripetila v Lajteršpergu tik Maribora velika nesreča pri čiščenju zadelanega kanala pri posvetu tovarnarja Welleja. 21-letni delavec Mirko Frek in 17-letni Alojzij Lešnik iz Počehove pri Mariboru sta čistila kanal. Frek je bil v kanalu, Lešnik pa zunaj njega. Pri delu si je Frek v kanalu prižgal cigareto. V istem trenutku se je užgal v kanalu nabrani amonijak in nesrečna delavca so zadeli v hipu veliki plameni, ki so ju mahoma ožgali po vsem telesu. Lešnika je silno vrglo nazaj, vendar se je opeklo samo po obrazu in rokah ter bo lahko okrevljal. Frek, ki je stal v jarku, je bil takoj ves v plamenih. Užgala se mu je obleka, ki je razen hlač vsa zgorela, kakor tudi lasje na glavi. Iz jarka je Frek še sam izlezel, vendar je dobil po vsem telesu tako težke opekline, da je njegovo stanje silno opasno. Oba ranjenca so prepeljali v splošno bolnico. Nesreča obeh fantov je vzbudila splošno sočutje.

Proti krivcem, ki izpostavljajo mladence toliki smrtni nevarnosti brez preventivnih odredb, bo treba postopati z vso zakonito strogostjo.

Zlufana voznja za Amerikance.

Ministrstvo saobračaja je dovolilo polovično vožnjo vsem rojakom iz Amerike, ki prihajajo na

obisk svojcev in sorodnikov v domovino.

Polovična cena velja od mejnih postaj na Jesenicah, Rakeku in Sv. Ilju do kraja v katerega se potuje brez prestanka vožnje.

V Dravi utonil.

Gojenec minoritskega konvikta v Ptujcu Franc Kančnik, rodom iz Markovca pri Ptujcu, je pri kopanju v Dravi utonil. Kančnika, ki ni znal plavati, je skušal rešiti sošolec Ciril Truče, kar pa se mu ni posrečilo.

Požar na Slemenu.

Na Slemenu v Dravski dolini je udarila strela v hlev tamkajšnjega posestnika Holerja. Hlev je bil takoj ves v plamenu. Požar se je razširil tudi na hišo in gospodarsko poslopje. Oboje jo pogorelo do tal. Rešiti je bilo mogoče le živino.

Ivan Sicheřl umrl.

V Dolenjem Logatecu je zatisnil oči Ivan Sicheřl, eden izmed najuglednejših notranjskih mož, čigar javno udejstvovanje sega nazaj še v prejšnje stoletje. Nad 30 let je bil polkoini tajnik in duša tamošnje Posojilnice, ki se je po njegovem velikem prizadevanju dvignila iz skromnih početkov do uzonega in mogočnega zavoda ki deluje v prosep Logatečanov in okoličanov. Svoj čas je bil Ivan Sicheřl tudi jako vnet in aktiven član logaških narodnih društev. Mirne nravi, kakor je bil, se ni mnogo utikal v politiko, vendar pa je bil nekaj let župan in tudi deželnozborni kandidat "Narodno-napredne stranke".

Novo nemško letalo.

MONAKOVO, Bavarska, 9. septembra. — Iz Stuttgarta je dospel semkaj nov aeroplan, ki je potreboval za 155 kilometrov dolgo pot le štiri glavne benzinne ter zaključil polet v dveh urah.

Letalo ima prostora za dva človeka. Polet smatrajo za rekordni uspeh majhnih aeroplanov in za skrajno važen in epohalen dogodek v zgodovini evropske avijacije.

Jugoslavia irredenta.

Orožnik je težko poškodovan. Za njimi je prišel v bolnico Ukmar. Čudno je, da se je bilo posrečilo zločincema, da sta zbežala in ju orožniki niso mogli najti. Orožnik Lanzilotto je v bolnici umrl. Bratov Štemberger še sedaj niso našli.

Po krvavem zločinu sta šla na svoje stanovanje, se preoblekla in potem izginila. Nihče ne ve povedati, kam sta krenila. Policija ju išče neprestano. Najbrže sta Štembergja pobegnula čez mejo.

Na gornji Pivki.

so razmere delavcev in kmetov vedno slabše. Vedno večji davki, razne doklade in povrh tega številske neizpolnitve, vse to tlačijo tiak dovolj izmožganega kmeta in delavca. Zasluge ne odgovarja današnjim razmeram, ker je vse drago. Tu okoli so edini zasluge v gozdu in lesom in prevajanju istega. Gozdni delavci in vozniki, vse to uboga in gara, se trudi in peha za svoj borni obstanek. Prevažanje lesa je združeno z veliko izgubo časa. Voznik gre z doma ob deseti uri zvečer, pride na mesto ob peti uri zjutraj. Vrne se pa v slučaju, da mu gre vse po sreči, ob 7. zvečer. Potem mora drugi nadaljevati to pot do parne žage v Št. Peter, prva last tvrdke Mankoč, druga N. Domitlja. Zasluge so po daljavi, od 70 do 200 lir. Gozdni delavci, tesači in sekači, zaslužijo od 20 do 30 lir, in to na akord, od zore do mraka. Živijo ob samih koruznih žganeh in kalni vodi. Ena glavnih napak naših gozdarjev je, da gredo ena skupina pred drugo za vsak denar na delo. Največkrat gredo pod ceno, potem pa tarnajo, da malo zaslužijo.

Poroka v zaporu.

Bivši šef budimpeštanske policije, znani Nadosy, ki je bil v ponarejevalski aferi obsojen v dveletno ječo, se je malo pred obsodbo ločil od svoje žene. V zaporu pa mu je menda postalo dolgočasno. Kakor poročajo budimpeštanski listi, se namerava namreč sedaj zopet poročiti, in sicer kar v zaporu, da mu po prestani kazni ne bo treba še razmišljati, kako in kaj. Baje namerava poročiti neko ločeno, a silno bogato damo. Poroka se bo vršila v zaporu v prisotnosti mnogih odličnih oseb današnje Madžarske. Zapor se bo za nekaj časa spremenil v pravo modno revijo, ker je med povabljenimi gosti tudi več lastnic in ravnatelj modnih ateljev. Ali mu bodo madžarske oblasti po poroki dovolile krajši dopust, da gre parček na ženitovanjsko potovanje, še ni sigurno, pa v današnjih razmerah niti najmanj ni izključeno.

Radio v avstrijskih brzdovlakih.

Te dni uvede avstrijsko prometno ministrstvo v avstrijskih brzdovlakih posebne vagonce, s pravimi za radio. Ti vagoni bodo nekaj časa fungirali kot preizkusni vagoni, in če bo za radio dovolj odjemalcev, se sploh priključijo normalnemu prometu. Potniki katerim bo med vožnjo dolg čas, se bodo lahko proti malenkostni odškodnini preselili v radio vagon, kjer bodo plačali en šiling na uro ter poslušali koncertne in druge prireditve.

"Fuori i barbari!"

Ven z barbari! — tako je zakričal lankski jesen v videvskem tedniku "Camicia Nera" te dni opetovano imenovani prof. Cavallotti, ki je fašistovski zaupnik za drugorodno cono. Potem, ko je preiskava dognala, da ni bilo na pokopališču v Vrtobji nobene oskrumbe grobov, je zarjul Cavallotti in govoril o onečaščenju mrtvih iz sovraštva do živih. Po njegovih možganih se je dejanje popolnoma ujemalo z nečisto duševnostjo onih barbarov, ki so našli Italijani vključene v meje. Cavallotti je takrat zahteval, da se morajo takoj odpraviti središča propagande in ščuvanja, prepovedati slovensko časopisje, razpustiti občine, odpustiti uradnike, učitelje in duhovnike, na koncu pa je nasvetoval koloniziranje na rimski

Peter Zgaga

Iz Italije poročajo o vsestranski delavnosti Benita Mussolinija. Sedaj je začel določati, kako naj se italijanske ženske oblačijo. Mussolini je korajžen človek. Kdor hoče ženskam predpostaviti, kako se smejo oblačiti in kako ne, je eden izmed najpogumnejših ljudi na svetu.

Toda Mussolini naj se nekaj zapomni.

Grška je imela pred par meseci diktatorja Pangalosa, ki je odredil, da ne smejo nositi grške ženske kratkih kilek.

Kmalu nato je zletel s svojega diktatorskega mesta in danes je zaprt v vojaški jetnišnici.

Ne rečem, da je zletel baš za stran kratkih kilek, toda zlete je. In to naj si Mussolini zapomni.

Rojak je kupoval hišo. Ena mu je jako ugajala, pa je premisljeval in tuhtal in se slednje odločil, da je ne bo kupil.

Vprašali so ga, zakaj ne, češ, da je hiša poceni, da je skoro nova, dovolj prostorna za njegovo družino, in kaj da boče še več.

On je pa enostavno odvrnil:

— Kaj mi pomaga lepa in poceni hiša, če pa nimam Gašperja kam dhati.

— O, na to, pa nisimo pomislili — so odvrnili rojaki soglasno. — Prav si imel, da je nisi kupil.

Jaz bi bil rad spoznal tistega Gašperja, za katerega je bila hiša premanjšna in prenarodna.

Vprašal sem tega in onega, in končno izvedel, da pravijo nekateri rojaki žganjarskemu kotlu — Gašper.

Gostilničar je šel k zdravniku ter mu rekel, da ga vrat boli.

Zdravnik ga je natančno preiskal ter odvrnil:

— Ni nič hudega, nič hudega. Vzemite kozarec jesiha ter si njim izplaknite grlo.

Gostilničar se je zahvalil in odšel.

Zvečer je prišel zdravnik v njegovo gostilno. Naročil je vina in ko je izpil par kozarec, je vprašal gostilničarja:

— No, ali ste storili tako kot sem vam rekel?

— Jesiha nisem imel baš pri rokah, — je odvrnil gostilničar, — sem pa par kozarec vina izpil pa mi je takoj odleglo.

— No, vidite, da je pomagal, — je odvrnil zdravnik.

Če je lepa ženska sama, imaj vedno kakega prijatelja pri sebi.

O nekem francoskem znanstveniku poročajo, da je prišel v nek francosko vas ter se ustavil v edni gostilni v vasi.

— Ali imate kaj ekikorije? — vprašal krčmarico?

— Seveda jo imam.

— Koliko?

— Kakih dvajset paketov.

— Jaz jih kupim vseh dvajset, dajte jih sem.

Ko mu je krčmarica prinesla vse ekikorije, kar jo je imela v hiši, je rekel znanstvenik:

— Tako, sedaj gospa, mi poskusajte črno kavo.

Tudi na Čehoslovanskem se ustanovila fašistovska stranka. Načelnjuje ji general Gajda, bi si načelnik češkega generalnega štaba, ki je bil pred kratkim odstavljen, ker so mu dokazali, da je špijonomiral v interesu Rusije.

Predsednik Masaryk je fašistovsko gibanje odločno obsodil. Rekel je, da so češki fašisti izžek češkega prebivalstva ter dajali, da imajo Nemci na Češke popolno pravico vršiti vladno službo.

Vsled te izjave, je češko časopisje Masaryka ostro napadlo.

Fašisti so povsod enaki. Češče se nič ne razlikujejo od laških, laški nič ne od jugoslovanskih junakov.

Fašistov je vsepovsod v izobilju. Tako pametnih ljudi kot Masaryk, pa jako manjka.

Agrijz Jerman, član dr. s. Františka.

(Ad.)

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

IZBIRANJE POKLICIA — NAS VET STRSEM.

V.

V prejšnjih člankih smo omenili razne poklice za moške in ženske in priložnosti, ki jih nudijo začetnikom. Namen teh člankov je zlasti ta, da služijo za nasvet staršem, ko njihovi otroci zamenjajo šolo z delom. V tem članku se oziramo na dva poklica, primerna za moške.

Ako je vaš deček zdrave in močne postave, mehanično nadarjen in se zanima za elektriko, tedaj je po naravi primeren za delo monterja električnih žic (electric light and power installer). Ta panoga električnega dela je mnogo obetavnejša in napredna obrt. Pravi, da je bil okoli leta 1880 J. Pierpont Morgan prvi, ki je dal napeljavati električne žice v svojo hišo, tako da so njegovo hišo nazivali "Dom solnčne svetlobe". — Od onega časa je napeljevanje žic postalo običajna stvar za pretežno večino hiš širom dežele. Stare in nove hiše so postali "domovi solnčne svetlobe" in skoraj vsakdanja upeljava novih hišnih priprav povečuje potrebo električno opremljene hiše.

Delo električnega monterja se naravno deli v posebne vrste. — Tako imamo delo napeljevanja žic v stara poslopja. To delo je težje kot instalacija v novih hišah, ker je treba posebno paziti na to, da se ne pokvarijo stene in stropi. Nove hiše in stanovanja je treba preskrbeti z žicami, kajti dandanes je jako redka ona nova hiša, ki bi se zgradila brez instalacije električnih žic. Na drugi strani se v tovarnah rabi čim dalje več strojev, ki jih goni električna sila, kar zahteva znanje instalacije silnih električnih oprem. Vsa moderna poslopja, hoteli in stanovanjska poslopja, izmed katerih je mnogo nebotičnikov, treba opremiti s pripravami za električno svetlobo, telefon in zvonce raznih vrst. Napeljava žic mora biti tako izvedena, da ni nevarnosti ognja.

Nihče ne more vstopiti v obrt notranjega napeljevanja žic, ako ni vsaj 18 let star. Začetniki v starosti od 18 do 21 leta imajo prednost. Mladenci, ki se hoče posvetiti temu poklicu, naj si poišče podjetnika ali kontraktorja, ki je voljan podpisati pogodbo, s katero se obvezuje, da bo vajenca sprejel v svojo službo za dobo štirih let in ga za določeno dobo pošiljal v električarsko vadnico — (apprentice school for electrical training). Vpisnino in članarino delavske strokovne organizacije ali unije mora vajenec sam plačati. V Chicagu je vadnica za električne kontraktorje del mestnega šolskega sistema. Ob vstopu v to šolo je vajenec sprejet za devet mesecev na poizkus. Po preteku te dobe mu dovoljujejo nadaljevati šolo ali pa ga izključijo, ako se je pokazalo, da nima nadarjenosti za to obrt. Vsak vajenec mora tekom štirih let posvetiti tej šoli po en dan vsak drugi teden. Nekateri podjetniki plačujejo redno mezdo za ta šolski dan, drugi pa po \$2. Vajenec se uči proučevanja

ti načrte (blue prints) in podrobne specifikacije. Uči se opravljati manjša mizarska, opekarska in cementarska dela, instalirati, ovijati in spojevati električne žice in kable, preizkuševati električne spoje, rabiti vsakovrstne baterije, montirati in popravljati vsake vrste električnih instrumentov in oprem in udeleževati vsa načela inzulacije. Ko je obvladal vse rutinsko delo, ga uvedejo v težje delo, ki zahteva originalnost. — V to svrhu dajejo vajencu razne načrte, ki jih mora izvršiti. Tako mora vajenec reševati iste probleme, ki jih mora rešiti podjetnik, ako dobi kontrakt. V štirih letih vajenstva mora izvršiti vajenec 15 projektov, od katerih zahteva vsak približno tri mesece dela. — Tako naprimer se zahteva od vajenca, da napravi načrt za napeljavo električnih žic v dvonadstropni hiši, v tovarni, hotelu, poslovnem poslopju, veletrgovini, gledališču itd. Razen tehničnih podrobnosti mora tudi izračunati stroške vsakega posameznega dela, kot da bi se vajenec sam ponudil za dotični kontrakt. Kar se tiče plače, je ista v prvem letu vajenstva odvisna od pogodbe, sklenjene s podjetnikom. Drugo leto dobiva vajenec tretjino mezde izvežbanega rokodelca, tretje leto polovico in četrto leto dve tretjini te plače. Po četrtem letu postane vajenec rokodelce, ki zasluži približno od \$1.50 na uro in dela po osem ur na dan. Izvrševanje vsake podrobnosti načrta in izračunavanje stroškov za delo in material je naloga, ki predpostavlja popolno poznanje električnega polja. Ko je rokodelce v stanu opravljati vse te stvari uspešno, postane električni inženir in njegova obrt postane profesija. Treba pa je, da je za rokodelca najmanj dve leti, da dobi licenco kot "contracting engineer".

Precej nov, toda obetavnejši poklic za mladeniče je zobotehnik. Ta obrt se je razvila v zadnjih 25 letih kot panoga zobarstva. — Z razširjenjem svoje prakse niso zobozdravniki več našli dovolj časa za izdelovanje zobnih plošč, kron in mostičev, in zato so prepuščali to delo zobnim mehanikom ali zobotehnikom. Ta ne prihaja v dotiko s pacijentom, marveč izvršuje le naročila zobozdravnika. Zato ni za zobotehnika potrebno, da bi, kakor zobozdravnik, dobil predpisane šolske tečaje, niti mu ni treba posebne licence. Nekateri prvovrstni zobozdravniki imajo nastavljene zobotehnike v svojih laboratorijih. Dostikrat nastavi nekoliko sosednih zobozdravnikov skupnega zobotehniška. Večina mehaničnega dela pa se izvršuje v posebnih industrijskih laboratorijih, h katerim pošiljajo zobozdravniki svoja naročila. Zobozdravniki pa vendar raje podpirajo male delavnice posameznih zobotehnikov, ker želijo, da se njihova naročila izvršujejo več ali manj pod njihovim nadzorstvom, tako da se naročene zobne opreme skladajo natančno z usti pacienta.

Zobotehnične delavnice so različnega obsega; v malih delavnicah mora zobotehnik opravljati vsako delo, kot slikanje, napravljanje modelov, zlatih kron in mostičev, dočim zobotehnik v velikih laboratorijih opravljajo le eno vrsto dela in tako postanejo specialisti.

Le deček, ki je mehanično nadarjen, rad pošrkava s svojimi prsti in ki ima zadosti umetniškega čustva, da zna razločevati oblike in barve, bi smel vstopiti v obrt mehaničnega zobarstva. — Njegovo zdravje mora biti dobro in pljuča normalna, ker je delavec podvržen prahu. Mora biti tudi voljan, da vztrajno dela nekoliko let ob nizkih mezdah. Deček lahko začne kot "errand boy" za 10 do 12 dolarjev na teden. Po enem letu ali 18 mesecih utegne dobiti 15 do 18 dolarjev kot sadrar ali plaster worker. Plačo izkušenega specialista ali splošnega zobotehnika more dobiti šele po mnogih letih. Starost med 16. in 21 letom je najboljša za izučenje te obrti, ker po teh letih si je težko pridobiti potrebno spretnost. Deček lahko začne s tem, da dela v uradu zobozdravnika; pri tem more pohajati poseben tečaj v šoli za zobno tehniko, ali kar se danes večinoma dogaja, more služiti kot pomočnik v kakem laboratoriju. Tu ga najprej uporabljajo za čiščenje instrumentov, umivanje sadrastih kalupov in kasneje za pripravljanje modelov. Da se trenira za tako delo, je treba 12 do 18 mesecev. Nato se uči sadranja. Mehanik, ki opravlja to delo, more zaslužiti od 20 do 25 dolarjev na teden. Ko je vajenec obvladal napravljanje sadrastih modelov, postane lahko izdelovatelj zobnih plošč (plate maker), ki zasluži 25 do 40 dolarjev v mali delavnici, 40 do 50 dolarjev v privatnem zobozdravniškem laboratoriju in 50 do 75 dolarjev kot specialista v velikem laboratoriju. Plate maker rabi navadno tri leta, predno postane dober izdelovatelj zobnih kron in mostičev, kar je najvišja stopnja mehaničnega zobarstva. Ti delavci dobivajo od 30 do 40 dolarjev na teden. Izdelovatelji zobnih mostičev pa dobivajo od 30 do 135 dolarjev na teden, ker je plača odvisna od spretnosti delavca. Da postane zobotehnik strokovnjak v vsaki vrsti mehaničnega zobarstva, je treba navadno 3 do 5 let.

KOŠČEK SIRA POVZROČIL VAŽNO IZNAJDBO.

Dr. William Blum, kemik federalnega Bureau of Standards ter predsednik ameriškega elektrotehničnega društva, prijavljuje zanimivo dogodbico o italijanskem delavcu, ki je s koščkom sira nehoti povzročil važno iznajdbo in tako doprinesel veliko korist svojim gospodarjem in znanosti sploh.

Dotični delavec je bil zaposlen v galvanski delavnici, ki izdeluje matice za gramofonske rekorde. Te matice so plošče iz bakrena prevlako, ki nastaja vsled galvanske električne struje.

Delavec je sedel na zaboju in jedel svoj priljubljeni italijanski sir. V šali je vrgel košček sira proti svojemu drugu, ali zagrešil je cilj in sir je padel v kad, v kateri se nahajala električna kopol in v njej bakrene matice za gramofonske plošče. Inženirji podjetja se niso mogli kasneje dovolj naučiti na izdatno večji trdosti bakrenih plošč. Kaj je neki povzročilo to večjo trdost? Dali so kemično preiskati vzorec galvanske kopele in v analizi je dognala, da se v kopeli nahajala organska snov. — Ugotovili so, da je sirnina, osnovna sestavina sira, povzročila večjo trdost. Večja trdost bakra omogočuje znatno prihranjenje, ker iz trših matice je mogoče odtsniti v vosek mnogo več rekordov.

Iso Lang zapustil blaznico.

Te dni je v Stenjevec prispel oborožen jetnikar, da odvede v Osi-ke znanega tihotapca Isa Langa, katerega so zdravniki proglasili za duševno zdravega. Lang, ki je bil obsojen zaradi raznih tihotap-skih afer, je simuliral blaznost.

Če ste se naveličali navadnih...

NOVA ljubezen traja nekaj časa. Toda če ni prava, se je človek hitro naveliča. Nagnenje mora biti pristno, ne pa nekaj navadnega.

Helmar kadilci se nikdar ne naveličajo

Helmar. Njihova ljubezen do Helmar je vedno ista, ker je pristna.

Seznanite se s

HELMAR

Kraljico izrednih cigaret.

BOJ DVEH SLONOV

Angleški listi poročajo iz Indije o epičnem boju dveh slonov samec, ki je razburil vse prebivalce v bližini bakrovega rudnika pri Rakkhi, ležečega sredi pragozda. Ves dan so pozneje pripovedovali rudarji, se je čulo daleč naokrog strašno tolčenje dveh slonov, ki sta, po vseh znakih sodeč, bila boj na življenje in smrt. Po polodnevni se sovražnika oddaljila in prebivalstvo se je malo pomirilo; tola proti večeru se je tuljenje jelo zopet približevati in ko je nastopila noč, sta se zverji že toliko približali lesenim hišam, kjer so spali rudarji, da so vsi v strahu planili na noge in pobegnili na vse strani, da se rešijo pred jezo pobesnelih debelokozcev.

Boj je trajal vso noč proti jutru pa je nenadoma tuljenje in cepetanje prenehalo. Previdno, še vedno v strahu, so se prebivalci prikazali iz svojih skrivališč na dan ter se polagoma bližali kraju, kjer se je vršila bitka na življenje in smrt.

Po kratkem iskanju so dospeli na kraj: na tleh je ležal mrtvec slon in vsenaokrog je bila zemlja razrita kakor od potresa. Slon je imel prebito črepanje in težke rane po celem telesu. A čudno, njegovi zob ni bilo videti nikjer, in vsi so mislili, da jih je mrtvi živali izpulil kak nepoklican ljubitelj slonove kosti. Izkazalo pa se je drugače. Petnajst kilometrov od bojišča je zagledal neki Indijec slona, ki se je jedva vlekel naprej, a čeprav je bil bolj mrtvec kakor živ, je še vedno renčal in je hotel zasledovalca napasti. Ta pa se je obrnil in zbral nekaj ljudi, ki so potem skupno zalezovali težko ranjenega slona. Našli so ga kmalu nato mrtvega. Njegova dva zoba sta bila nepoškodovana, iz glave pa sta mu štrlela zoba njegovega nasprotnika, ki mu ju v srditem boju s tako silo zabodel v kost, da sta se mu zlomila in obtičala v sovražnikovi črepanji. Tako je rudarjem prišel poceni v roke dragoceni plen, ki se ga niso niti najmanj nadejali: dobili so brez strela štiri krasne slonove zobe.

NOVI PARIŠKI LANDRU

Pariška policija je napela vse sile, da pojamni zagonetni umor mlade telefonistke Beulaguetove, ki jo je umoril znani industrijalec in milijonar Guyot na izletu v pariško okoličje. Guyot, ki ga smatrajo vsi morilec mlade deklice, se skriva v Parizu in skuša spraviti policijo na napačno sled. Svoje prijatelje bombardira s pismi, v katerih prisega, da je nedolžen. Policija je našla anonimno pismo nekakega šoferja, ki priznava, da je vzel telefonistko v avto in jo umoril. To je pismo je pisal Guyot. Potem je bila policija obveščena, da sedi v nekem lokalu blizu Panteona gost, čigar zunanost se ujema z morilečevim opisom. Ko so pa stopili detektivi v dotični lokal, je zagonetni gost že izginil.

Dosedanja preiskava je dognala, da je imela umorjena telefonistka že tri leta ljubavno razmerje z Guyotom. Morilec je odšel po svojem zločinu v podstrešno sobico svoje žrtve, kjer je mirno prepal noč, zjutraj pa pobegnil. Zločin je vzbudil domnevo, da sta tudi obe prvi dve Guyotovi ženi umrli nasilne smrti. Njegova prva žena, bogata Magdeleine Reconvex iz Monceau, se je vrnila leta 1919 z izleta po Vogeza kot truplo. Najbrž jo je Guyot med vožnjo v avtomobilu umoril. Tudi njegovo drugo ženo, mlado vdovo po nekem francoskem častniku, je doletela avtomobilska nesreča na Azun-ki obali. Pariški listi pišejo o Guyotu kot o drugem Landru, ki si je izbral drugačno metodo za žrtve svojega nizkotnega instinkta.

Žrtev vendette.

V Genzamu je ustrelil te dni neki kozji pastir rimskega princea Umberta Ruspolija. Zločin je vzbudil v krogih rimske aristokracije globoko obžalovanje, ker je bil Ruspoli splošno priljubljen in veligledna oseba. Bil je nekoliko časa tudi vojaški ataše v Parizu.

Morilec motovira svoje dejanje s starim sovraštvom, ki so ga gojili njegovi predniki do članov princčeve rodbine.

SENZACIJONALNI UMOR PRI PARIZU

"Umor v Parizu", "Umor telefonistke pri Parizu" — so kričali pred kratkim reporterji po pariških ulicah. Radovedni Parižani so pridno segali po listih, v katerih je bilo čitati cele kolone dolga poročila o odkritju senzacionalnega umora. Umor je vzbudil tem večjo senzacijo, ker je dejanja osumljen ugledni pariški bančnik monsieur Guyot.

Guyot, ki je lastnik elegantne vile v bogati pariški četrti, je občeval tudi v višjih krogih pariške aristokracije. Mož je bil izredno podjeten in zaslovel je tako radi svojih donjuanskih avantur. Zato je povsem umljivo, da je strmel ves Pariz, ko se je raznesla vest, da je Guyot osumljen umora, izvršenega v stilu proslulega Landruja.

O umoru samem poročajo listi med drugim:

Te dni ponoči so pasantje malega kraja, ki leži v bližini kanala Oure, opazili požar v gozdu ob kanalu. Gorelo je v nekem skedenju, o čemur so bili takoj obveščeni gasilci. Iz kadečega skedenja so gasilci potegnili truplo neke mladenke, na čije vratu so se poznali sledovi davljenja. Prispeli zdravnik je ugotovil, da je bila mladenka umorjena, po zločinu pa vržena v skedenj. Preiskava je dognala, da je bila mladenka najbrž s ceste izvaljena v gozd, kjer je zavratni morilec zadavil. Da prikrije svoj zločin in izbriše vsako sled, je zločinec truplo zavlekel v bližnji skedenj in ga zažgal. Nadaljni potek preiskave je dovedel do ugotovitve identitete umorjenke. Gre za telefonistko Denlagent katero je njena mati pogrešala že par dni. Mati je spoznala svojo hčerko po ostankih obleke.

Pariška policija je takoj mobilizirala vse svoje sile za izsleditev morilcev. V ljubkem in idiličnem kraju Claye-Souilly, ki leži kakih 20 km oddaljen od Pariza in ga Parižani radi poskušajo, se je zvečer ustavil avto, iz katerega je izstopil eleganten gospod, spremljala ga pa je mlada dama prijetne zunanosti. Gospod in dama sta v tamošnjem hotelu večerjala, okoli 20 pa sta zapustila restavracijo in se odpeljala nazaj proti Parizu. Sredi poti je uka- zal elegantni tujec šoferju, naj u- stavi voz, nakar je z damo izginil v bližnjem gozdiču. Čez nekaj časa se je gospod sam vrnil, sedel v avto in se vrnil v Pariz. Policija je izsledila avto in šoferja in s pomočjo šoferjevega opisa neznanje prišla na sled tudi morilcu. To da monsieur Guyot je še pravčasno odnesel pete.

Kljub temu, da ga zasleduje cel stab detektivov, ga do sedaj še ni- so prišli.

O vzroku bestialnega zločina krožijo razne verzije. Zatrjuje se, da je Guyot dejanje bržčas izvršil v afektu. Dekle se mu morda ni hotelo udati, nakar jo je v je- zi zadavil. Vsekakor bo misterio- zni slučaj pojasnjen šele z Guyotovo aretacijo.

ŽALOSTNA SMRT UČE- NJAKA

Nedavno umrl radiolog doktor Menard ni bil samo žrtev svojega poklica, marveč tip svetnika, ki je v službi človeštva dolga leta prenašal strašne bolečine. — Dr. Menard je vedel, da mora žrtvovati znanosti polagoma ud za udom, čisto je zjavil v pogovoru s pri- jatelji: — Že trideset let se pečam s proučevanjem roentgenovih žarkov, ki že dvanajst let razjedajo moje telo, ne da bi mogel ta pro- ces ustaviti. Čaka me še ogromno delo. — In res je delal neumorno, dokler ga ni ugrabila smrt.

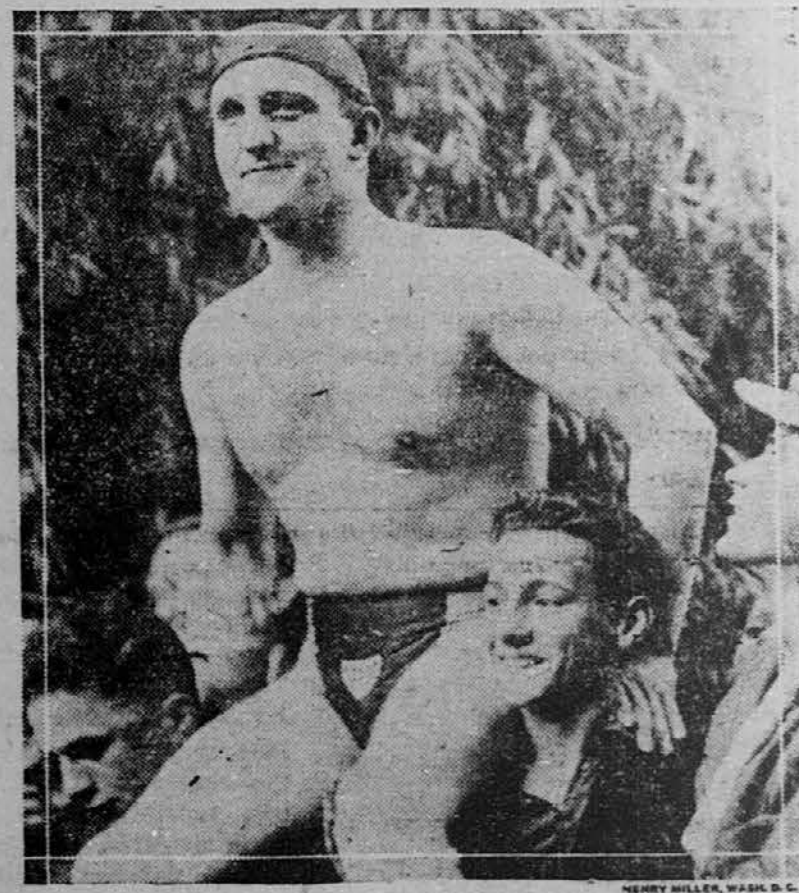
Menard je bil istočasno zdrav- nik in fizik. Kot 22-letni mladenič se je posvetil leta 1895 proučevanju roentgenovih žarkov. Delal je do svoje smrti, da popolni važni izum. Bil je med prvimi neenjaki, ki so dognali, da vplivajo X-žarki uničujejo na človeški organizem. Hotel je na vpliv paralizirati in nuditi človeštvu samo blagodejne posledice žarkov. Njemu se mora moderna medicina zahvaliti, da lahko z X-žarki uspešno leči mno- go bolezni. Menard je bil najsreč- nejši takrat, ko je izlečil brez o- peracije neko mlado mater in re- šil življenje tudi njenemu detetu.

Zadnja leta svojega življenja se je pečal s proučevanjem ultravijo- letnih žarkov, v katerih je našel čudovito zdravilno moč. Leta 1901 so mu morali odrezati prst. V e- nem letu so uničili X-žarki vse njegove prste, pozneje pa tudi ro- ke. S svojim telesom je doprinesel Menard znanosti najbolj dragoce- no žrtve. Med vojno je deloval v vojaški bolnici, kjer je izlečil ne- broj vojakov. Dočim je izpostav- ljal svoje paciente vplivu X-žar- kov samo po nekaj minut, je pre- izkuševal to nevarno sredstvo na sebi po cele ure. Pred dvema leto- ma si je s temi žarki povzročil rane na obrazu in na ustnicah. Sku- šal jih je zaceliti z radijem, kar pa je postalo zanj usodno. Zadnje dni svojega življenja je preživel v strašnih mukah. Ležal je v tem- ni sobi daleč od klinike. Tu je mo- ral mirno čakati na neizogibno prerano smrt.

Za svoje zasluge je bil odliko- van s redom častne legije. Akade- mija znanosti mu je podelila za iz- redno požrtvovalnost najvišjo na- gradbo, pariška občina pa 15.000 frankov kot podporo za nadaljno proučevanje ultravijoletnih žar- kov. Bil je dopisujoči član večine znanstvenih akademij. Neizprosna smrt ga je ugrabila sredi plodo- nosnega dela, za katero mu mora biti hvaležno vse človeštvo.

da je Guyot dejanje bržčas izvršil v afektu. Dekle se mu morda ni hotelo udati, nakar jo je v je- zi zadavil. Vsekakor bo misterio- zni slučaj pojasnjen šele z Guyotovo aretacijo.

NAJBOLJŠI NEMŠKI PLAVAC

Slika nam kaže najboljšega nemškega plavca Ernesta Vierkoe-terja, ki je pred kratkim preplaval v dvanajstih urah Angleški kanal. Pred njim ga je preplaval pet moških in dve ženski. Gertruda Ederle je plavala štirinajst ur, dva moška pa nad dvajset ur.

POLET IZ NEW YORKA V PARIZ

Francoski kapitan Rene Fonck bo poskušal poleteti iz New Yorka v Pariz, ne da bi se medpotoma ustavil. Posluževal se bo aeroplana, ki ga je zgradil ruski inženir Igor Sikorski. Aeroplan je opremljen s tremi ogromnimi motorji. Slika nam kaže del aeroplana ter Sikorskega in Foncka.

ADVERTISE in GLAS NARODA

PROCES PROTI PONAREJE-

VALCEM

Dne 16. avgusta se je otvorila pred vzklicnim sodiščem v Budimpešti ponovna obravnava proti obtožencem, ki so bili zadnjič oproščeni. Za razpravo vlada tako veliko zanimanje, da se je udeležujejo med avditorijem tudi predstavniki ameriške delegacije "International Law Association" Artur Barret, londonski advokat John Lewlin ter v odvetniških krogih znani branitelji dr. Hoffmannthal z Dunaja. Med navzočo publiko je videti tudi zastopnika Francoske banke z Pariza, Colarda Hostinguetteja.

Splošno pozornost je vzbudilo dejstvo, da so izostali prine Windischgratz ter njegov komorni služabnik Gašper Kovacs. Odstotnih pa je več drugih oseb, med njimi Heits in Kurz, oba bivša voditelja vojaškozemljepisnega instituta v Budimpešti. Blizu tudi prišel škof Zadravec, kateremu je očividno neljubo, da se stvar še enkrat preiskuje.

Ob trideset na deset jutraj je stopil v dvorano bivši deželni policijski šef Nadossy. Izgleda zdrav drži se čvrsto pokonci ter je očividno dobro razpoložen. Saj pa tudi telovadi vsak dan v celici in na dvorišču jetnišnice.

Zanimivo je bilo videti, s kakšnim spoštovanjem so navzoči obtoženci pristopili k Nadossyju. Bilo je, kakor da so učenci obiskali mojstra. Stiskali so si roke in Nadossy je vsakega posebej vprašal, kako se mu godi. V te pogovore se je vmešaval z očividnim interesom tudi jetniški paznik, ki je spremljal Nadossyja v razpravno dvorano. Držal se je zelo ponosno in je bilo videti, da si šteje v čast biti v tako slavni družbi.

Obravnava, katero vodi predsednik senata Gado, se bo vršila en teden, samo v predpoldanskih urah, in le za slučaj, da bi bil ta čas prekratek, se uvede tudi popoldansko zasliševanje in uradovanje. Seveda pa je cela vzklicna obravnava več ali manj prikrita komedija, kar bodo pokazali na koncu rezultati.

MUHASTVO VREME

Nad Barcelono je razsajal te dni strašen vihar, kakršnega ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Na več mestih so se utrgli oblaki in voda je lila na mesto kakor iz škafa. Radi nalivov je prišel velik del mesta s predmestij vred pod vodo. Pri tem je utonilo mnogo ljudi.

Tudi v Romuniji je barometer naenkrat padel. Nastal je v vremenu nepričakovan preobrat. V gorskih pokrajinah je zapadel sneg in sedmograške alpe so pokrite sredi poletja z belo odejo. Mraz je tako močan, da je sneg zapadel ponekod celo v dolinskih predelih. Cele pokrajine so dobile zimski izgled.

V priljubljenem klimatičnem letovišču in zdravilišču Stana de Vale so pridrli volkovi do ljudskih bivalisti ter napadli več izletnikov. V računini tega okraja se je približala čreda volkov tudi nekemu konju, ga raztrgala in pol porla. Tudi sicer dela volčja zverjad silno škodo. Pastirji pripovedujejo, da lačne tolpe napadajo črede ovac, pastirji pa so proti temu brez moči, ker je oblast prepovedala nositi orožje.

Tudi v Bukarešti se je vreme zelo ohladilo. V kraljevi poletni rezidenči Sinaji je tako mrzlo, da nosijo ljudje zimske kožuhe. V Bukovini pa je temperatura zelo visoka in znaša povprečno 30 stopinj pod ničlo.

ALI VESTE

da preživlja jugoslovanski kralj Aleksander svoje počitnice na Bledu, krasnem slovenskem letovišču? Ali veste, da so Helmarš danes iste kakovosti kot so bile izprva? Iste 100-odstotni čisti turški tobak.

POUČNE KNJIGE

MOLITVENIKI

MOLITVENIKI:

Duša popolna	1.—
Marija Varhinja:	
v platno vezano	.80
v fino platno	1.00
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70
Rajski glasovi:	
v platno vezano	1.00
v fino platno vezano	1.10
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70

Skrbi za dušo:	
v platno vezano	.80
v usnje vezano	1.65
v fino usnje vezano	1.80

Sveta Ura z debelimi črkami:	
v platno vezano	.90
v fino platno vez.	1.50
v fino usnje vez.	1.80

Nebesa Naš Dom:	
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.80

Kvišku srca, mala:	
v fino usnje vez.	1.20
Oče naš, slonokost bela	1.20
Oče naš, slonokost rjava	1.20

ANGLEŠKI MOLITVENIKI:
(ZA MLADINO.)

Child's Prayerbook:	
v burvaste platnice vezano	.30
Child's Prayerbook:	
v belo kost vezano	1.10
Key of Heaven:	
v usnje vezano	.70
Key of Heaven:	
v najfinije usnje vezano	1.20

(ZA ODRASLE.)

Key of Heaven:	
v fino usnje vezano	1.50
Catholic Pocket Manual:	
v fino usnje vezano	1.30
Ave Maria:	
v fino usnje vezano	1.40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik	.30
Prva čitanka	.75
Angleška služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši	.10
Angleško-slov. in slov.-angl. slovar	.90
Boj nalezljivim boleznim	.75
Dva sestavljeni plesa: četvorka in beseda spisano in narisano	.35
Domači vrt, trdo vez.	1.—
Domači zdravnik po Knapu	1.25
Domači živnozdravnik	1.25
Govedoreja	.75
Gospodinjstvo	1.—
Jugoslavija, Mehek 1 zvezek	1.50
2. zvezek 1—2 snopišč	1.80
Kubična računica, — po meterski meri	.75
Katekizem, vezan	.50
Kratka srbska gramatika	.30
Knjiga o lepem vedenju, Trdo vezano	1.00
Kako se postane ameriški državljan	.15
Knjiga o dostojnem vedenju	.50
Ljubavna in snubilna pisma	.50
Mlekarstvo s črticami za živinorej	.75
Nemško - angleški tolmač	1.20
Največji spisovnik ljubavnih pisem	.80
Nauk pomagati živini	.60
Najboljša slov. kuharica, 668 str.	5.00
Naše gobe, s slikami. Navodila za spoznavanje užitnih in strupenih gob	1.40
Nasveti za hišo in dom; trdo vezana	1.—
Nemška slovnica	.60
Nemščina brez učitelja — 1. del	.30
2. del	.30
Pravila za oliko	.65
Priljubljene motnje na alkoholski podlagi	.75
Praktični računar	.75
Praktični sadjar trd. vez.	3.00
Parni kotel; pouk za rabo pare	1.—
Poljedelstvo. Slovenskim gospodarjem v ponk	.35
Računar v kronski in dinarski valjavi	.75
Ročni slov.-nemški in nemško-slov. slovar	.60
Sadno vino	.30
Srbska računica	.40
Slike iz kraljevine, trdo vezana	.90
Slovenska narodna mladina, obseg 452 str.	1.50
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	.50
Spolna nevarnost	.25
Spretna kuharica; trdo vezana	1.45
Svetlo Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezana	3.00

Umni čebelar	1.—
Umni kmetovalec ali splošni poduk kako obdelovati in izboljšati polje	.30
Voščilna knjižica	.50
Zdravilna selišča	.40
Zgodovina S. H. S., Mehek 1. zvezek	.45
2. zvezek 1. in 2. snopišč	.70

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

AŠKERČEVI ZBRANI SPISI:

Akropolis in piramide	.80
Balade in romance trd. vez.	1.25
broš.	.80
Četrtri zbornik trd. v.	1.—
Peti zbornik, broš.	.90
Primož Trubar trd. v.	1.—
Amerika in Amerikanci (Trunk)	5.00
Andersonove pripovedke trd. vez.	.75
Agitator (Kersnik) trd. vez.	1.—
Azazel trda vez	1.—
Andrej Hofer	.50
Beneška vedeževalka	.35
Belgrajski biser	.35
Beli rojaki, trdo vezano	1.00
Biserne 2 knjigi	.80
Brez zarje trda vez	.90
Brez zarje, broširana	.80
Bele noči (Dostojevski) t. v.	.75
Balkanska Turška vojska	.80
Balkanska vojska s slikami	.25
Božja pot na šmarne gore	.20
Božja pot na Bledu	.20
Burska vojska	.40
Bilke (Marija Kmetova)	.25

CANKARJEVA DELA:

Grešnik Lenard t. v.	.90
Hlapec Jernej	.50
Podobe iz sanj. t. v.	1.—
broširano	.75
Romantične duše trda vez	.90
Zbornik trd. v.	1.20
Mimo življenja t. v.	1.—
broširano	.80
Cesar Jožef II.	.30
Cvetke	.25
Cerkniško jezero in okolica, s slikami, trdo vezana	1.40
Ciganova osveta	.35
Čas je zlato	.30
Cvetina Borogradska	.50
Četrtak t. v.	.90
Dalmatinske povesti	.35
Dekle Eliza	.60
Dolenec, izbrani spisi	.60
Doli z orožjem	.60
Dve sliki — Njiva, Starka — (Meško)	.60
Dolga roka	.60
Devica Orleanska	.50
Duhovni boj	.50
Dedek je pravil. Marijka in škrteljčki	.40
Elizabeta	.35
Fabijola ali crkev v Katakombah	.45
Fran Baron Trenk	.35
Filozofska zgodba	.60
Fra Diavolo	.50
Gozdarjev sin	.30
Gozdovnik (3 zvezka)	1.20
Godčevski katekizem	.25
Gruda umira, trda vez.	1.20
Gusarji	.90
Hadiji Murat, trda vez.	.80
Hči papeža	1.—
Hedvika	.35
Helena (Kmetova)	.40
Humoreske, Groteske in Satire, vez. broširano	.80
Is dobe puma in bojev	.50
Iz modernega sveta, trda vez.	1.40
Jutri (Strug) trd. v.	.75

JURČICEVI SPISI:

Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih	10.00
Sosedov sin, broš.	.40
5. zvezek: Sosedov sin — Sin kmetakega cesarja — Med dvema stoloma trd. v.	1.—
6. zvezek: Dr. Zobar — Tugomar tr. broširano	1.20
Karmen, trdo vez.	.40
broširano	.30
Kralj zlate reke in črna hrsta	.45
Križev pot, trdo vezan	1.—
Krvna osveta	.35
Muhinja pri kraljici g. nočici, francoski roman	.40
Ljajkova hči	.30
Lucifer	1.50
Ludovika Beodija	.35

LEVSTIKOVI ZBRANI SPISI:

1. zv. Pesmi — Ode in elegije — Sonetje — Romance, balade in legende — Tolmač.	.70
2. zv. Otroške igre v pesenah — Različna poezija — Zabavljice in pušice — Ježa na Parnas — Ljudski Glas — Kraljevski rokopiš — Tolmač.	.70
4. zv. Kritike in znanstvene razprave.	.70
5. zv. Doneski k slovenskemu jezikoslovju	.70
Zbrani spisi, trd. vez.	.90

LJUDSKA KNJIŽNICA:

1. in 2. zvez. Znamenje štirih trdo vezana	1.00
2. zv. Darovana. Zgodovinska povest	.50
3. zv. Jernac Zmagovac. — Med plazovi	.50
4. zv. Malo življenje	.65
5. zv. Zadnja kmečka vojska	.75
7. zv. Prihajaš	.60
9. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenclj)	.80
10. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenclj)	.60
11. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenclj)	.80
12. zv. Iz dnevnika malega poredneca, trdo vezano	.80
14. zv. Ljubljanske slike. — (Brenclj)	.60
15. zv. Juan Miseria. Povest iz španskega življenja	.60
16. zv. Ne v Ameriko. Po resniških dogodkih	.60

MILČINSKIJEVI SPISI:

Drobiži	.60
Igraške, trda vez.	1.—
broš.	.80
Mali lord, trdo vezan	.80
Mali ljudje. Vsebuje 9 povesti. Trdo vezano	1.00
Mimo življenja, broširano	.80
Mladih zanikernikov lastni životopis	.75
Mrtvi Gostaž	.35
Materina žrtv	.60
Musolino	.40
Mali Klatež	.70
Mesija	.30
Mirko Postenjakovič	.30
Mož z raztrgano dušo. Drama na morju. (Meško)	1.—
Malenkosti (Ivan Albrecht)	.35
Mladim srem. Zbirka povesti za slovensko mladino	.25
Notarjev nos, humoreska	.35
Narod ki izmira	.40
Naša vas, I. del, 14 povesti	.90
Naša vas, II. del, 9 pov.	.90
Nova Erotika, trd. vez.	.70
Naša leta, trda vez	.80
Naša leta, broširano	.60
Na Indijskih otokih	.50
Na Preriji	.30
Nihilist	.40
Narodne pripovedke za mladino	.40
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka	1.50

NARODNA BIBLIOTEKA:

Kranjska čebelnica	.90
V gorskem sakotju	.35
Za kruhom	.35
Črtice iz življenja na kmetih	.35
Babica	1.—
Berač	.35
Elizabeta, angleška kraljica	.35
Amerika, povsod dobro doma najbolje	.35
Boj s prirodo, Treškova Urška	.35
Emmanuel, lovčev sin	.35
Spisje	.35
Beatni dnevniki	.60
Grška Mytologija	1.00
Z ognjem in metem	3.00
Nekaj iz ruske zgodovine	.35
Božja kazen	.35
Napoleon I.	.75
Obiski (Cankar). Trdo vezano	1.40
Ob 50 letnici Dr. Janca E. Kreka	.25
Ogenj tr. v.	1.30
Pesmi v prozi, trdo vez.	.70
Prigodbe čebelnice Maje trda vez.	1.00
Pabirki iz Roža (Albrecht)	.25
Pariški slatar	.85
Pingvinski otok tr. v.	.90
Pod svobodnim solncom. 1. zv.	1.00
Plebanus Joanes tr. vez.	1.—
Pod krivo jelko. Povest iz časov koprničev na Kranjskem	.50
Poslednji Mehlmanec	.30
Pravljice H. Majar	.80
Povest o sedmih obeliskih	.75
Povesti, Berač s stopajo pri sv. Petru	.30
Po strani klobuk, trdo vez.	.90
Poligaleo	.35

Praprečane zgodbe	.35
Patria, povesti iz irske junake dobe	.30
Predtriani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu	.25
Ptice selivke, trda vez.	.75
Pikova dama (Puškin)	.30
Pred nevihto	.35
Pravljice in pripovedke (Košutnik)	
1. zvezek	.40
2. zvezek	.40
Rablji, trda vez	.75
Robinson	.60
Revolucija na Portugalskem	.30
Rinaldo Rinaldini	.50
Slovenski šaljivec	.40
Slovenski Robinson, trdo vezan	.70
Sunčni invalid	.35
Skoki širno Indijo	.50
Sanjska knjiga Arabeka	1.50
Sanjska knjiga, nova velika	.90
Sanjska knjiga, mala	.60
Spake, humoreske, trda vez	.90
Strahote vojne	.50
Sveta noč, zanimive pripovedke	.30
Strup iz Judeje	.75
Spomin znanega potovalca	1.50
Spomini jugoslov. dobrovoljca — 1914—1918	1.—
Stritarjeva Anthologija trda vez	.90
Sisto Sesto, povest iz Abrucev	.30
Svitanje (Govekar), vez.	1.20
Sin medvedjega lovca. Potopisni roman	.80
Sveta Nočburga	.35
Sv. Genoveža	.50
Sredozimci, trd. vez.	.60
broš.	.40

SHAKESPEAREVA DELA:

Machbet, trdo vez.	.90
Machbet, broširano	.70
Othelo	.70
Sen kresne noči	.70

SPISI KRIŠTOFA ŠMIDA:

1. zv. Poknava Boga	.30
7. zv. Jagne	.30
8. zv. Pirhi	.30
13. zv. Sveti večer	.30
14. zv. Povodenj	.30
17. zv. Brata	.30

SPLOŠNA KNJIŽNICA:

Št. 1. Ivan Albrecht: Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str., broš.	0.85
Št. 2. Rado Murnik: Na Bledu, izvirna povest 181 str., broš.	.50
Št. 3. Ivan Rozman: Testament, ljudska drama v 4 dej., broš. 105 str.	.85
Št. 4. Cvetko Golar: Poletno klasi, izbrane pesmi, 184 str., broš.	.50
Št. 5. Fran Milčinski: Gospod Frdolin žolna in njegova družina, veselomoderne črtice I, 72 str., br. 0.25	
Št. 6. Ladislav Novak: Ljubosumnost, veseloigra v enem dejanju, poslovenil Dr. Fr. Bradač, 45 str., broš.	.25
Št. 7. Andersenove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Uta, 111 str., broš.	.85
Št. 8. Akt št. 113	.70
Št. 9. Univ. prof. dr. France Weber: Problemi sodobne filozofije, 347 str., broš.	.70
Št. 10. Ivan Albrecht: Andrej Ternoun, reliefna karikatura iz minulosti, 55 str., broš.	.25
Št. 11. Pavel Golis: Peterčkov poslednje sanje, božična povest v 4 slikah, 84 str., broš.	.35
Št. 12. Fran Milčinski: Mogočni pretan, narodna pravljica v 4 dej., 91 str., broš.	.30
Št. 13. V. M. Garšin: Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Žun, 112 str., broš.	.30
Št. 14. Dr. Karl Engliš: Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str., br. 0.80	
Št. 16. Janko Samac: Življenje, pesmi, 112 str., broš.	.45
Št. 17. Prosper Marimee: Verne duže v vicah, povest, prev. Mirko Pretnar, 80 str.	.30
Št. 18. Jarosl. Vrchlicky: Oporoka lukovskega grajščaka, veseloigra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 47 str., broš.	.25
Št. 19. Gerhart Hauptmann: Potopljene svon, dram, bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 str., broš.	.50
Št. 20. Jul. Zeyer: Gempel in Komurassaki, japonski roman, in češčina prev. dr. Fran Bradač, 154 str., broš.	.45
Št. 21. Fridolin Žolna: Dvanajst kratkocasnih zgodbi, II, 73 str., broš.	.25
Št. 23. Sophokles: Antigona, žalna igra, poslov. O. Golar, 60 str., br. 0.30	
Št. 24. E. L. Bulwer: Poslednji dnevi Pompejev, I. del. 355 str., broš.	.80
Št. 25. Poslednji dnevi Pompejev, II. del.	.80
Št. 26. L. Andrejev: Črna maska, poslov. Josip Vidmar, 82 str. br.	.35

Št. 27. Fran Erjavec: Bresposlenost in problemi skrbstva za bresposelne, 80 str., broš.	.30
Št. 29. Tarzan sin opice	.90
Št. 31. Roka roko	.

Tužna naša Istra.

V zagrebškem "Obzoru" je bilo objavljeno obupno pismo žalosti iz Istre. Tudi trpljenje naših bratov je opisano v tem pismu in zato naj bo tudi v slovenskem listu slišna tožba naših belnih Istranov.

Najprej popisuje pisec pisma popolen propad Pulja, glavnega mesta 75. italijanske province in obenem tudi v vsakem oziru zadnje. Mesto ki je šlo pred vojno do 75.000 ljudi, ima danes samo 15.000 prebivalcev. Ni trgovine, ni tujkega prometa, ni dela in zaupanja, samo beda in propadanje gospodarstva v mestu. Trgovska luka je popolnoma prazna in če zaide kak parnik v Pulj, potem potniki ne izstopijo, ker jih je preplašila slika bedne in gladne množice, ki se je nabrala ob prihodu parnika na obrežju. Veliki hoteli so prazni in samo se konkurenca razvalina rimske arene v Pulju. Arzenal je prazen. Strojari so odšli v staro Italijo in kar so pustili Italijani, to rjavi na solcu in dežju. Umira Pulj in nobene nade ni, da bi oživila istrska prestolnica. In ta brezupnost še zlasti povečuje gorje in tlači duše.

Pa človek ne more čisto ubiti upanja in tako je pred kratkim zopet zažarela iskra upanja, ko je prišel v Pulj predsednik vseh fašistovskih sindikalnih organizacij Rossini. Pravijo, da je zmogel, toda Pulj ni slišal od njega nič drugega ko lepe besede o italijanstvu Pulja. Ali je hotel Rossini reči, da tako ko Pulj je beda, na vsa Italija?

Odšel je Rossini, ugasnila je iskra upanja in potrtost je zopet obšla umirajoči Pulj.

Še mnogo, mnogo slabše ko v Pulju, pa je v Istri sami.

Ze itak je slaba zemlja v Istri, letos pa je še zlasti slaba. Vreme je noro in dočim na enih krajih uničuje pridelke dež, jih na drugi mori suša. V okolici Poreča ni pitne vode in po osmem ur daleč morajo iti kmetje po vodo.

Grozno je misliti na bedo istrskega prebivalstva. Vedno večja je beda, pa nihče niti ne misli, kako bi se pomagalo.

In nato pride epopeja nacionalne boli v Istri.

"Narodno življenje je vsak dan bolj pritisnjeno. Zadnje šole se zapirajo. Še leto dni in izgubili bomo tudi zadnje razrede v čast in slavo italijanske civilizacije in kulture.

Seveda je vsak izraz napačne narodnega življenja prepovedan, tudi pesem je območnik, ker tu di pesem je že prepovedana. In skoraj bodo tudi solze.

Edina naša manifestacija, ki je bila dosedaj še dovoljena — pogreb, tudi to bo skoraj prepovedana. In danes je dovoljen pogreb le v spremstvu orožnikov.

Redki preostali in na vse strani razgnani učitelji so zbrali med seboj skromno vsoto, da postavijo na grob svojega tovariša Gašca Lileula spomenik. Prišli so čisto tiho, da pri blagoslovljenju spomenika zadnjič počaste spomenik umrlega tovariša. Pri tej nemi slavnosti je bila navzoča tudi obilgata patrola karabinerjev, ki so sledili vsaki gesti učiteljev.

Ker pa ni bilo niti senice kaznivega dejanja, ne s strani učiteljev in ne s strani zbranega naroda, je potekla vsa stvar v redu. Toda, kakor hitro so odšli učitelji z groba, so bili takoj aretirani, vključeni in odpeljani v zapor. Tu so ostali še nekaj dni in še danes je eden od njih zaprt kot talec in verjetno bo še dolgo.

Nobenega posebnega napisa ni na kamnu in samo ime učitelja je vklesano v kamen ter letnica njegovega rojstva in smrti. Toda ime Gašca je napisano po slovensko s kljuko na s in v tem je bil zločin proti patriji. Tudi sledu o slovenskem poreklu ne sme biti, zakaj že strošica nad a je zločin proti Italiji.

Tako tuži naša tužna Istra, tako trpi naš ubogi Istran.

In ni upanja od nikoder na pomoč, ker tako osamljeni so Istrani, da njih tožba ne prodre niti preko Istre.

ne store za Istro in samo deklarirajo in paradiirajo z nacionalizmom in ki bodo očitali Istranom, da niso dovolj odporni.

Ampak, kadar je prepovedana tudi solza, tedaj je dno kupe gorja tu, tedaj je očitek ne samo krivica, temveč zablodljaj v sree in dvakrat hudo, da je ta zablodljaj edino, kar dobe Istrani od nas kot pomoč.

TAT V KOVČEGU

Pri neke mdunajskem trgovcu dragotin sta se oglasila te dni zvečer dva elegantno oblačena moška, ki sta se pripeljala z avtomobilom. Potem, ko sta v trgovini nakupila več drobiža in prosila trgovca, naj jih shrani do prihodnjega dne, sta se zopet odpravila. Čez nekaj časa pa se je eden njiju zopet vrnil ter pripeljal na avtomobilu velikanski kovčeg, obit z usnjem in bolj podoben kajuti kakor kovčegu. Mož je prosil trgovca, naj tudi ta kovčeg shrani do prihodnjega dne, da mu ne bo treba hoditi v dva različna kraja po prtljago. Uslužni trgovec naravno ni nasprotoval in je velel postaviti kovčeg v trgovino.

Zvečer je osebe odšlo in ko je v trgovini nastala popolna tišina, se je veliki kovčeg nenadoma premaknil. Skrtnila je maskirana ključavnica, odprla se vrata, iz kovčega je zlezal človek ter privlekel na prosto orodje, s katerim je začel odpirati lomare in predale v trgovini. Tekom noči ga ni motil nihče in tat je naložil mnogo dragocenega srebra, ur, zaplesti, veržice in podobnih predmetov. Preden se je zdanilo, je bil s svojim plenom pri kraju, vrnil se je zopet v svoj zaboj in ga zaklenil.

Čim so zjutraj odprli trgovino, je pridrdral znani avtomobil. — Moškemu, ki je prejšnji večer odlozil kovčeg, se je zelo mudilo. Najel je par postrežnikov, ki so o bga kovčega, prinešenega in kupljenega, naložili na avto, ki je takoj nato oddiral svojo pot. Kmalu potem pa so v trgovini odkrili, da je trgovina sicer v redu, da pa manjkajo mnoge dragocenosti.

Trgovci je brž telefoniral po policijske agente, katerim je bilo takoj jasno, da ni mogel trgovine openiti nihče drugi, kakor mož ki so ga prinesli zvečer v kovčegu ter zjutraj zopet odnesli. Po številki avtomobila se je izvedelo za tatinsko družbo, ki je sedaj povečini že v rokah oblasti ter bo za svojo predrznost seveda pošteno kaznovana.

KAJ JE POVZROČILO NAPOLEONOV PORAZ?

Malokdo bi znal točno odgovoriti na vprašanje, zakaj je izgubil Napoleon bitko pri Waterloo-u. Nedavno pa je izšla knjiga dr. Cabanesa s naslovom: "Napoleon kot bolnik", katere dobimo odgovor na to vprašanje. Veliki vojskovodja ni bil za časa te bitke na vrhuncu svojih duševnih sil, ker je ravno v tem času strahovito trpel na hemoroidih. Bolečine so bile tako strašne, da se je jedva vsel v sedlo, a da bi vspejal bodel konja ter vodil bitko, na to ni bilo niti misliti.

Dne 18. junija 1815 se je Napoleon razgovarjal v vasi Cail-lom na bojišču Waterloo s kmeti. Ti so pozneje pripovedovali, kako čudno je hodil, da je imel noge razkroščene, oči pa so bil polne solz, ki so razodevale hude telesne muke. Kmetje niso niti slutili, da je bila odvisna tedaj usoda Francije ne od Napoleona, ampak od njegovih hemoroidov. Vsa bojna sposobnost in izkušnost slavnega vojskovodje je morala končno kapitulirati pred hemoroidi. Hemoroidi niso tedaj odločili usode samo Francije, temveč usode celega sveta.

STOLETNICA HELGOLANDA

Pred kratkim se je vršila na Helgolandu, malem otoku ob nemški obali, velika slavnost. Prebivalstvo je praznovalo stoto obletnico ustanovitve helgolandske naselbine. Naselbino je ustanovil Jacob Andresen Siemens, kojega kip vidite na sliki.

Mlada Indija.

1. Kar je kipele že stoletja in stoletja v dušah vseh narodov, je prikipele z vseh strani na dan po svetovni vojni. Vsakemu narodu se hoče svobode, to vemo sami iz časov našega suženjstva in tako je zadilnil po njej tudi tristoletnijski indijski narod.

Pretežno je Anglež njegov gospodar.

Ali ni zadovoljen Indijec z nadvlado najmogočnejšega gospoda Evrope? Ali mu ni prinesel vseh sladkosti in udobnosti zahoda?

Ne. V številu teh tristo milijonov stoji mož, ki gospoduje temu viharnemu morju duš in ki mu močno zapoveduje: "Mirujte! Narod mora trpeti, da zamore biti kdaj resnično svoboden!" Kako pa more biti svoboden narod, ki nima več močnejše kulture, pač pa zasuto tradicijo slave. In se li more vladati, če je nezmožen?

Mahatma Gandhi pozna ta dva momenta in zato pripravlja vse Indijce brez razlike vere na ta veliki dan osvobodjenja. Ne čez noč, ampak v vztrajnem pripravljanju zasije trajna svoboda.

"Mirno trpete", ogovarja ne strpnosti, "živite v ljubezni do tlačitelja in ne v upornosti, ker samo tako ga bomo premagali".

Če premostimo v naglici naše evropske šoferje držav, vidimo, da drvijo nasilno v preprosto, katero si si sami ustvarili s svojimi gorjaci. Boji so vedno bili, toda razlika je v boju barbara in izobraženca. Barbar zastavlja svojo moč. Svetovna vojna je bila kristalno zrelo civilizirane duše, z rafiniranostjo v uničevanju (zrakoplovi, tanki, plini itd.)

Mahatma Gandhi, sin podjarmljenega, zaničevanega naroda, pa vstaja kakor svetel steber v kaos-u vseh filozofij in strategij naše dobe.

Mahatma Gaidhi je star 50 let in je jako izobražen mož. In boji, ki ga vodi, ni samo političen in verski, ampak tudi kulturni, gospodarski.

Toda način je popolnoma samosvoji. In kateri je ta novi moč, ki premaga tanke in topove? Meč, s katerim se bori, je žrtvovanje samega sebe.

Besedo "meč" podčrtava Gandhi. On ve, da Angleži ne bodo pristali na zahteve Indijcev, "dokler jih ne bo prisilil meč". Toda ta meč je neviden: to je narod, ki se žrtvuje do smrti.

Kakšen nesmisel je bil, da niso mogli združiti ta paroksisem dela z ovrjo naravo teh pasivnih pacifistov. In vendar ni niti trohice pasivnosti v naravi Gandhija in skoraj se zdi, da je on mističen učenjak o zakonih trpljenja. Življenje izhaja iz smrti. Da vzklije žito mora poginiti zrna. Zakon trpljenja je spojen z nami. Vse, kar moremo storiti je, da vzamemo nase vse trpljenje in obvarujemo sovražnika pred njim. Napredek zavisi od vzdržnosti trpljenja. Čim čistejša je trpljenje, tem bolj je napredek.

2. nje, tem večji je napredek. Potrebno je da se naučimo trpeti prostovoljno in da najdemo v tem trpljenju veselje. Samo tako si priborimo svobodo!"

3. Mahatma Gandhi se je bil odločil, da pove svoj novi "Evangelij" Indijcem, besedo o verskem dejanju, ki pa odpre njegovemu narodu krvavo in zmagoslavno pot. Satjagraha. Kder hoče umeti točno njegovo misel, uvidi, da vstaja na vzhodu nov Kristusov narod, ki se žrtvuje za svoj blagor človeštva. Ali prihaja nov prerok z novim "Credo"?

Gandhi zanika vsako nadnaravno moč, on prav, da ni prerok, ne svetnik. On je skromen služabnik Indije in nič več. On ne razkriva resnice. On jih išče in preizkuša.

Gandhi je vzgojen v Evropi in je živel 23 let daleč od svoje domovine ter zato uvidi splošne rane in bolesti človeštva in je v velikih skrbih zanj, čeprav velja eem. In zato govori svojim, ker je uverjen, da bo prišlo ravnanje v raztrganih dušah človeštva ravno iz Indije.

In sredstvo mu je nenasilnost. On ve, da trenutno ne bo rešil človeštva, ker se ni zrel.

To je poizkus, morda zadnji samotnega Indijca, in bil bi obupan, če ne bi bil prepričan o Neskončnosti, kjer bodo postala njegova dejanja dovršena in se bo njegovo bitje izgubilo v večnosti in postalo priprosto košček gline v rokah božanstvenega Lončarja.

In ta nenasilnost je boj, katerega konce je dvomljiv. Poizkus Gandhijev je grozen, nevaren. Toda Gandhi se upa. Na zapadu je spoznal "energijo" ter jo hoče vcepiti Indijcem.

On živi samotno, premišljuje, poizkuša. A kdo premeri njegovo duševno trpljenje? Očitna spoved, ki je sledila zločinu Šaurišaura nam kaže tako uru trpljenja. On neo bupa. On poizkuša za človeštvo in se tolaži z besedami, posvečenimi neznanemu Rišiju:

"Kakor se zgodi s kepo iz gline, tako se zgodi z vesoljstvom".

Mahatma Gandhi nima sovražnikov in pozivlja Angleže, kristjane, da si naj pomagajo. Govori Evropi, dopisuje se s kristjani. Ne bori se proti njim, on dela zanje, celo za krščanstvo, katero taji Evropa.

On se nazivlje samega sebe praktičnim idealistom. On ima ta zelo redki dar, da čita misli drugih. On je nekaj polipsiholog, ki govori vsakomur v lastnem jeziku in v pravilnem umevanju čustev različnih narav.

In na vzhodu žari in vre. Rdeča Rusija, moderna Turčija, krvava Kina in mlada Indija odsejajo v naši dobi. Svetovna doba je pretresla vse kakor ogromen val s poznanja in duše kriče po opori. In ta duševni kaos, ki je pri nas samo v umetnosti, literaturi, morali in kriminaliteti, je na

vzhodu izkristalizirana kriza duše, ki tiplje za nemogočim.

In ravno Indija, dežela pravljie in bogastva, se nam kaže v delu Young Sudia (1919—22) od Mahatma Gandhija v novem sijaju, revščine, borbe in pa vstajenja.

Zanimivo je, da Gandhi poizkuša predvsem umiriti versko ne strpnost med Indijci, kajti le ti so muslimani in Hindi, ki se jako sovražijo med seboj. V svojem znamenitem govoru 3. decembra 1919, v boju za kalifat, je dejal: "Anglija je mohamedanska in hinduska moč ravno toliko kakor katoliška. In bratom mohamedancem pritrjujem, da ne praznujejo "praznika miru" dotlej, dokler ne bo urejeno vprašanje kalifata".

V členu, ki ga je spisal Gandhi v "Nava Živan" 26. oktobra 1919, na novo leto v provinci Gzerat, pravi: "Bilanca leta je dovršena. Nismo zadovoljni. Če vprašamo, kaj je bilo najvažnejše v tem letu, odgovori vsakdo: Sprejem Satjagraha!"

V Satjagrahu je ves up Indije. In kaj je Satjagraha? Bilo je čisto že popisano; kakor ni mogla opisati tobeu v tisočih jezikih kačiča Šešaga, ki leži ob nogah Višnu, tako tudi ne more popisati zadovoljivo solnce Satjagraha. Mi vidimo vsaki dan solnce in vendar ne vemo dosti o njem.

Delokrog Satjagraha so Svadeši (t. j. priznanje novega zakona) — politične in socialne forme. Oni, za kogar je Satjagraha sama civilna neposlušnost (nepripriznanje starih zakonov) ni ga nikoli razumel. Ampak samo oni, ki zamore ustvariti, ima pravico, da uniči. Še. Pesnik je pel:

Steza pravice je steza junakov, črna je nedostopna bojazljivcem.

Svadeši je Satjagraha. Če bi se hindu in musliman povzpeta do strpnosti, bi imeli takoj Svaraj (avtonomijo)! Nihče nam ne more braniti, da gremo po stezi Satjagraha in ker je Svadeši in združeno hindu — muslimanstvo v bistvu versko, bo izpopolnila Indija versko delo. In sledeče bo naša molitev v novem letu: "Gospod, vodi Indijo k stezi Resnice, uči jo zato vero Svadeši in zblizaj še bolj vez med hindu, mohamedanci, parsi, kristjani in židi, ki žive v Indiji!"

Mrtvaški oder v plamenu.

Kakor poročajo iz Dobrne pri Celju, je te dni umrla tamkajšnja sirota Neža Avberšek, ki je na zahtre dni služila pri posestniku Rihtarju v Breah. Položilo so jo na mrtvaški oder in ji prižgali sveče. Ko je dogorela sveča, se je vnel mrtvaški prt in kmalu je bil ves mrtvaški oder v plamenu. Truplo pokojnice je bilo močno ožgano. Domačini so požar končno pogasili in odvrgli nevarnost za hišo, ki je krita s slamo.

Neža Avber je po svojih premožnih stariših podedovala lepo svoto, katero pa je na prigovarjanje drugih naložila v vojnem posojilu in je tako prišla ob ves svoj imetek.

BITKA ZA TRAVNIK

V poljskih vaseh se dogajajo čudne reči. Zadnji krvavi boji v Varšavi so gotovo vzbudili pri poljskih kmetih veselje za boj in vojske. Dve vasi v nekem okraju centralne Poljske sta bili pred kratkim pozorišče bitke, na katere potek in konec bi bil ponosen tudi stari poznavelec bojev, — gospod Homer. Tej bitki je bil vzrok spor radi posesti zemlje.

Že dolga leta sta se prepirali dve vasi, katere last je travnik med obema. Beati possidents! Modri izrek starega rimskega posestnika je še vedno geslo poljskih kmetov. Ta prepir je postal vedno ostrejši in vedno bolj zapleten. Tedaj so sklenili bojaželjni vasačani, da preidejo od besed k dejanju in da postavijo svoje nasprotnike pred storjeno dejstvo. Prav na skrivaj so se oborožili s cepeji, kosami, koli in tudi z modernim orožjem ter navali na travnik, na katerem so mirno trobili pastirji nasprotno vasi. Bitka se je takoj pričela. Ker so se napadaleci vedno bolj množili, so pastirji zbežali in obvestili svoje sovaščane o sovražnikovi akciji. To so pa napadaleci baš hoteli. Hitro so zasedli travnik in "zaplenili" živino. Toda niso se mogli dolgo postavljati kot gospodarji položaja. Čez malo časa so se pojavili nasprotniki, ravnotako grozovito oboroženi.

Sedaj se je šele pričela glavna bitka. Srditost je naraščala, številno ranjenih je raslo in še ni bilo izgleda na konec.

Neslaven konec slavni bitki pa je napravila vsiljena žandarmerija, ki se vedno vtiča v stvari, katere ljudje lahko sami uredijo. Ta je s težavo razgnala srdite borilce. Najbolj vnete pa je aterirala. — Toda vprašanje, kdo je upravičen lastnik travnika, še vedno ni rešeno.

NEKAJ O POLJUBIH

Ne bomo zapisali nič pohujšljivega, kar v pomirjenju skrbnih mamic in očetov kar v naprej povemo. Zabeležiti hočemo samo zanimive beležke ameriškega leksikografa Franza Vizetellyja, ki definira poljube takole:

V javnem življenju obstajajo poljubi, ki jih predpisuje zakon, dvorska etiketa ali religiozni obred. V privatnem življenju je bil poljub še do pred kratkim omejen na pozdravne ceremonije med starši in otroci in na takozvani ljubavni poljub. Poljubljanje rok poteka po neki rimski anekdoti od prebivalcev grškega otoka Kos. Pri židih je veljal poljub na brado starega moža kot znak posebnega spoštovanja. Starim pogonom so nalagali pobožni obredi, da so ob praznikih poljubovali kipe dotičnega boga. Ta navada je prešla tudi v današnje moderno

dobo, kjer se vedno obstoja običaj poljubovanja svetih podob itd.

Pri starih Rimljanih je igral poljub veliko vlogo. Če je ženin poljubil svojo nevesto pred poroko, je ona s tem pridobila pravico do polovice njegovega premoženja. Ženski svet se bo gotovo zavzemal za ta, da se ta običaj tudi v naši sodni praksi gopet uvede. (Moški pa bi v tem slučaju kaj kmalu obubožali!)

Končno še učenik mož ugotavlja, kateri poljubi so najpogostejši in pride do zaključka, da zavzemajo prvo mesto ljubavni poljubi, za katerimi vse ostale vrste daleko zaostajajo.

VAŽNO ZA POTNIKE NEDRŽAVLJANE

Glasom najnovejše odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija t. l. mora vsak potnik nedržavljan, ki želi dobiti dovoljenje za eno leto (permit to re-enter) poslati prošnjo v Washington, D. C. vsaj mese dni pred odhodom. Šele ko dobi prošnjo iz Washingtona karto, kjer je označena številka njegovega permita, zamore potovati in se osebno zgledati z dotično karto v New Yorku v Barge Office, kjer mu je uročen permit osebno.

Permit se zamore dobiti tudi v vseh drugih mestih, kjer so imigracijski uradi, toda za one, ki potujejo v stari kraj preko New Yorka, je najbolje, da označijo mesto New York, Barge Office kot kraj ali mesto, kamor pridejo osebno po permit s karto, ki bo doposlana prošnjo iz Washingtona.

Tudi brez permita se lahko potuje ven, kot dosedaj, toda se mora vsak vrniti tekom šestih mesecev, brez da je štet v kvoto, mora si pa vsak preskrbeti non-quota vizum pri ameriškem konzulatu zunaj pred povratkom, katerega mu da konzul le tedaj, ako zamore dokazati, da je došel ven resnično samo na obisk in v dokaz temu služi najboljši ROUND-TRIP-TICKET. Označiti mora tudi dan njegovega prihoda in ime parnika, s katerim je postavnim potom došel v to deželo.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na: FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt St. New York, N. Y.

Prav vsakdo —

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda"

POZOR ODJEMALCI

Z današnjim dnem Vam vlijudno naznanjamo, da smo se z g. ALOIS SKULJ-em, 323 EPSILON PLACE, BROOKLYN, N. Y.

zjediniti in da ima imenovan gospod edino zalogo naših harmonik vseh vrst ter prosimo cenj. odjemalce, da se pri naročilih obračate na g. Skulja-a, ki je CENE HARMONIKAM ZNATNO ZNIZAL, da Vas bo lahko dobro in točno postregel, ker ima veliko zalogo harmonik.

Opozarjamo tudi na našo novo "PATENT-MEHANIKO", ki jamči za precizno, natančno in dobro funkcioniranje in prav posebno za dobro zaporo zraka.

Zagotavljamo tudi še, da bomo vedno pošiljali samo prvotno blago, se zahvaljujemo cenj. odjemalcem za dosedanja naročila in prosimo, da ohranite zaupanje v naše delo tudi v bodoče.

Avstrijska Izdevalnica Harmonik, FRANC LUBAS in SIN, Celovec, Avstrija.

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO

(stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

AVSTRALEC

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za "GLAS NARODA" priredil G. P.

39

(Nadaljevanje.)

Medel usmev je lušnil preko bledega lica Dagmar in hvalno se je ozrla k njemu navzgor. Podala mu je roko.

— Če bi vas ne imeli kot pomočnika, gospod Jansen, kako slabo bi se nam godilo.

— Žalibog morem le malo storiti za vas, kontesa, — je odvrnil prijavo, vsled zatrtga vzdihovanja.

— Vam se zdi malo, — nam pa dosti, — je rekla.

Pol ure pozneje je sedela gospa Lepograjska s svojima hčer-kama Volkmanu in Jansenu nasproti.

Bankir je sporočil najprvo damam, kakšno svoto ponuja Ralf Jansen za posestvo. Gospa Helena je ostala hladna, a Dagmar se je vzravala.

— To je pomota, gospod Volkman. Posestvo je bilo ocenjeno v najboljšem slučaju za tretino manj.

Volkman pa je ostal popolnoma miren.

— Zmota je na vaši strani, kontesa. Moral sem obvestiti gospo-da Jansena, ki je istega mnenja, da je bila vpriporjena ta cenitev pred dvema leti. Med tem časom pa so prišle poleg nadaljne vredno-sti, kot naprimer avtomobil in garaža. S tem je bila vrednost izdat-no zvišana. Gospod Jansen je to uvidel ter bo plačal polno ceno.

Dagmar je globoko vzdihnila.

— O tem nisem vedela ničesar. To je seveda velika sreča za nas.

— Tako, je milostljiva kontesa. Ostane vam torej, po poravna-vi vseh tirjatev, še vedno precejšnja svota.

Gospa Helena je skrčila roki in dočim sta bili njeni hčerki ve-seli vsprico ugodnega izgleda, je rekla stokaje:

— To je seveda zelo malo. Ostale nam bodo le malenkostne o-bresti. In te bom morala deliti z obema hčerkama.

— Le z Loto. Jaz pojdem v službo, da si sama zaslužim kruh, — je rekla kontesa hitro.

— V službo, Dagmar? Take neumna misel!

Lahen usmev je igral krog ustnice Dagmar.

Jaz gotovo nisem kdaj kontesa, ki si mora zaslužiti kruh, mama. Na svoje ime se ne smem niti malo ozirati. S poštenim delom ga ne bom osramotila. Na vsak način ti bom odvzela skrb zame. Ze-lo bom vesela, da bo ostal ta mali kapital zate in z Loto. To mi bo vzelo s srečo največjo skrb.

— Ah, moj Bog, od tega more živeti komaj en sam človek, kaj še dva.

— Potem si poiščem tudi jaz službo, mama. Potem bo ostal ves denar zate samo, — je rekla Lota odločno.

Gospa Helena je zmajala z glavo.

— Kako le morete priti na tako misel. Ali mislite, da je tako lahko najti službo?

— Ne, mama, — a jaz jo moram najti najhitreje, — je odvrni-la Dagmar odločno.

Ralf Jansena je strašno mučilo, da ni mogel odvzeti Dagmar vseh skrbi. Kljub temu pa so blestele njegove oči vsprico občudova-nja njenega poguma.

Prišel je govoriti.

— O vsem tem lahko razmišljajo dame povsem mirno. Ravno- kar sem hotel sporočiti, da lahko ostanete v gradu, dokler si ne ure-dite življenja na drug način. Jaz itak ne bom stanoval tukaj. Slu-žabništvo v hiši je itak obvezano za neka čas. Danes pa noče-m, da nadalje govoriti o tem. Potrebujete predvsem miru. Jutri bom imel posvetovanje z upniki, kateremu bo prisostvoval tudi gos-pod Volkman. Pojutršnjem pa pridem zopet semkaj, da vam po-dam svoje poročilo. Če mi dovolite, se bom nato posvetoval z vami o vaši bodočnosti.

Gospa Helena si je obrisala z robcem oči. Uteho in upanje je čr-pala iz pogledov, s katerimi je zrl Ralf Jansen na njeno hčerko Dagmar. Vzdihnila je ter mu podala roko.

— Kako hvaležno sprejemamo vašo pomoč, gospod Jansen. Bog vam povrni, kar ste storili za nas.

Kontesa ni mogla govoriti. Podala je Ralfu molče roko. S tem pa je osrečila Ralfa v večji meri kot pa z besedami.

Tudi Lota mu je hvaležno podala roko.

— Ne zahvaljujem se vam z besedami, gospod Jansen, kajti kaj takega bi ne trpeli. Besede pa so tudi preuboge, da bi izrazila to, kar čutim. Želim pa si, da bi vam mogla napraviti kedaj veliko us-lugo. Vi ste ljub, dober človek.

Vse to je prišlo zelo impulzivno preko ustnice Lote. Ralf se je moral smehljati njeni navdušenosti.

— Mogoče vas primem kedaj za besedo, milostljiva gospodična. Vzdihnila je.

— Sveti Bog, kaj neki bi mogla storiti za vas.

— Tega še ne vem, — je rekel veselo, ker se je Dagmar smeh-ljala.

Gospoda sta se poslovila ter odšla.

En teden je potekel izza časa, ko so pokopali Aksela Lepograj-skega. Med tem je bil Ralf Jansen skoro slehri dan na gradu. Ob vsaki priliki je bilo vsem trem damam pri sren, da postajajo njih skr-bi lažje, ko je stopil prednje s smehljajočim obrazom ter podal svo-je poročilo o višjih zadevah.

Gospa Helena se je vedno bolj in bolj oprijemala upanja da ljubi Ralf Jansen Dagmar in da jo bo vzel za svojo ženo. Lota ga je pričakovala kot solnčnega žarka, ki je osvetljeval sedaj njeno življenje in Dagmar je čutila, kako se razvija v njej iz gorke hval-ležnosti polagoma čut poštenega prijateljskega čustvovanja.

Na vsak način je zapazil Ralf z občutkom tihe sreče, da je do-brodošel družabnik za dame in je deležen njih polnega zaupanja. Najbolj ga je veselilo to seveda od Dagmar. Nato pa je prinesel ne-kega dne sporočilo, da je vse urejeno in da je postala prodaja po-sestva pravomočna.

— Sedaj ste gospodar tukaj in mi smo vaši gostje, dokler ne bomo našli drugega zavetja. Upamo, da nam ne bo treba dolgo po-slужevati se vaše dobrotljivosti, ker bi vam postali drugače nadlež-ni, — je rekla Dagmar.

Ralf je prebledel.

— Če sem ustvaril utis, da bi mi mogli postati nadležni, po-tem sem se moral vesti skrajno nespretno, — je rekel potrto.

Dagmar ga je prijala za roko.

— Ne, ne, tega ne smete misliti. Nikdo bi se ne mogel vesti taktneje, kot vi. Ravno našega pa ne smemo zlorabljati vaše do-brote.

Gospa Helena je hitro izpremenila ton ugovora. Ni rada po-slušala, če je govorila Dagmar o drugem bivališču.

— Če vam je prav, gospod Jansen, bi jutri obiskali vašo gospo mater.

Oči Ralfa so zablistele.

— Nisem vas hotel spomniti na to, milostljiva gospa, ker sem domneval, da vam je postalo žal. Ker pa ste se sama spomnila na to, me zelo veseli in tudi moja mater bo veselilo.

Nato se je poslovil od dam. Onega dne je prišel na konju in ko je odjahal, sta stopili sestri k oknu. Lota se je oprijela svoje sestre.

— Dobro sedi na konju, ali se ti ne zdi, Dagmar?

Slednja se je predramila iz svojih sanj. Njene misli so se zopet mudile pri Korfu, ki je veljal za najboljšega jezdeca polka. Brez-upna trpkost se je nastanila v njenem sren. Ni mogla pozabiti, da je poklonila Korfu najboljši in najgorkejši občutki svojega sre-a in da jih je slednji poteptal z nogami ter jih vrnil s podlim izdaj-svom. Najbolj pa jo je mučilo, da ga ni mogla pozabiti, da ni mo-gla iztrgati njegove slike iz svojega sre-a. Z vzdihom je posegla pre-ko svojih pekočih oči.

— Res nisem pazila nato, Lota, — je odvrnila.

Lota se je ozrla nanjo od strani.

— Le poglej ga, Jaz mislim sploh, da je odlična prikazen in naj je tisočkrat sin rokodelca. On je najboljši dokaz, da je duševno plemstvo edino resnično in pristno plemstvo. On je velik človek.

Oči Dagmar so tedaj sledile Ralfu z zanimanjem.

— Da, res dobro izgleda na konju. Že dolgo vem, da je odličn, plemenito misleč človek. Prav imaš, Lota.

Lota pa si je želela, da bi bila Dagmar še bolj navdušena za Ralfa, ker je vedela da ljubi Dagmar.

— Ali se ti ne zdi, Dagmar, da bi bilo mogoče zaljubiti se vanj?

— Je vprašala s tajno napetostjo.

Presenečena se je ozrla Dagmar v svojo mlado sestro.

(Dalje prihodnjik)

Pierre Billotey:

Cigareta.

Draguljar Leon Vrillard se je bil odpeljal s svojo mlado ženo Julko iz Pariza v Marseille po o-pravkih. Seboj je vzel za tristo-tisoč frankov draguljev, ki jih je mislil v Marseille dobro prodati. Nastanila sta se v hotelu pri Po-šti.

Ker sta bila oba od deseturne vožnje utrujena, sta legla po ve-čerji kmalu spat. Med tem pa, ko je Julka takoj zaspala, je Leon še čital v postelji večerni list in pri-tem pušil cigareto. Med čitanjem in pušenjem ga začne obvladovati spanec. Najprej mu novine zdr-snejo iz rok, potem mu pa pade cigareta iz ust.

Toliko je še pri zavesti, da spo-zna nevarnost položaja. Zravna se in gleda po svoji srajci in po po-stelji, kam je padel tleči čik. Ker ga pa ne najde, se skloni čez rob-postelje, da vidi, če ni morda od-letel na preprogo pred posteljo. Tu v svoji grozi opazi, da se ste-gne izpod postelje roka, ki pri-me čik in ga previdno ugasne.

Vrillard pade na blazino nazaj — ves preplašen. Toliko se še ob-čuduje, da ne zakriči. Trese se ka-akor šiba na vadi in vsak trenotek pričakuje, da ropar pridele izpod postelje. Zato se naglo odloči:

Z desnice zagrabi na nočni mi-zici usnjeno torbico, v kateri so dragulji, počasi potegne noge iz-pod odeje in kakor strela skoči k vratom in zbeži iz sobe.

Premislil je bil namreč nasled-nje:

— Če zbudim svojo ženo in ji rečem, naj beži z menoj, bo začela od strahu kričati in ropar naju lahko med tem oba ubije. Bolje je da zbežim z dragulji sam in se ne-mudoma vrnem s policijo.

Ropar je takoj spoznal, kaj se je zgodilo. Z globokim vzdihom prižle izpod postelje in se po-praska za ušesi. Uvidi, da ni re-sitve, kajti hotelsko osobje je po-soprogu že obveščeno in vsi izho-di so zastraženi. Pogled mu pade na lepo ženo, ki mirno, nič hude-ga sledeč, spi v postelji. In tu pri-de mladi ropar na imenitno misel. Naglo se sleče, nato ugasne elek-trično luč in počasi zleze v poste-ljo, na še toplo mesto, kjer je še ravnokar ležal soprog. Roparjev namen je, dokazati policiji, da si ni pozelel draguljarjevih denar-tov, temveč njegovo ženo. Skriti se pod posteljo iz ljubezenskih nameren vsekakor ne more biti tako hudo kaznovano, kakor iz roparskih namenov.

Ropar leži mirno v postelji. — Čudno se mu zdi, da soproga s policijo tako dolgo ni nazaj. Med tem se Julka, ne da bi se zbudila, obrne proti njemu in mirna ne-razumljive besede. Kdo ve, kaj se ji sanja? Nežne roke se oklenejo roparja. In gospoda Vrillarda še vedno ni nazaj. . .

Draguljar Vrillard je bil nam-reč stopil h hotelirju. Toda ta ni

bil junak. Ni se upal izpostavljati sebe in svojih uslužbencev. Zato je poslal po policijo. Ta pa pride šele čez četr ure: komisar s štiri-mi stražniki. Krepko stopajo po stopnicah navzgor. Za njimi gresta hotelir in gospod Vrillard v nočni srajci in pisanih spodnjih hlačah, krčevito tišeč usnjeno torbico v desnici.

— Moj Bog, moja uboga žena! Ali jo bomo še našli živo?

Komisar odpre prisljenega vra-ta in prižge luč. Vsi stopijo v so-bo, toda mesto strašnega prizor-a, ki so ga pričakovali, ne zapa-zijo drugega, kakor dve glavi na isti blazini.

Stražniki se pomenljivo sme-ljajo, položaj se jim vidi precej jasen. Toda komisar stopi korak naprej, zagrabi možaka v postelji za ramo in mu zapove z odurnim glasom:

— Hej, možak, pokonci, pa hi-tro!

Možak ves začuden, skoraj n-žaljen, vstane, a gospod Vrillard, nervozno poskakujoč, ponavlja:

— No, ta je pa lepa! Ta je pa le-pa!

Mladi ropar ga hladno gleda in mu slednjič reče:

— Res ne vem, čemu ste motili-te gospode.

Julka se je med tem slednjič vendarle zbudila. Začudeno motri prizor.

Policija odvede možaka, toda ta ugovarja:

— Kaj? Jaz da bi bil hotelski tat? Če vam pa povem, da ljubim to ženo!

Draguljar je ostal v sobi in ves-bled vprašuje svojo soprogo:

— Povej mi, dragica, in ne skr-i-vaj mi ničesar. . .

Ona odkima.

— Ne, — reče začudeno, a iskre-no. Saj bi se bila čisto gotovo zbu-dila. . . Nasprotno, izbornu sem spala in zdi se mi, da sem celo sanjala. . .

Julka umolkne, naenkrat pa za-ridi in pristavi s povešenimi očmi:

— Čudno, nič se ne morem spo-mniti, kaj sem sanjala. . .

Pomirjeni draguljar si viha br-ke in odvrne:

— Srček moj, tvoje sanje niso važne; glavno je, da sva se srečno rešila strašne nevarnosti!

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglaš-jejo v listu "Glas Na-roda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

ŽENA TURŠKEGA DIK-TORJA

Mustafa Kemal paša, ustanovi-telj nove Turčije in veliki turški reformator, je tudi v zakonsko življenje Turkov zanesel marsika-kov novotarijo, ki je popolnoma prelomila stare turške tradicije in mu nakopala sovraštvo pravo-vernih starih Turčinov. Med turškim ženskim svetom se je poseb-no proslavil z odpravo haremov in osvoboženjem turške žene iz strogih haremskih spon in uvedbo v javno službo po evropskem u-zoru.

Danes ni več dvoma, da je na ta razvoj največ vplivala njegova lastna žena, lepa Lafita iz Smirne, ki je ob njegovi strani v polni meri uživala svobodo evropskih žena, pa bila deležna tudi vseh posledic te svobode: danes živi kot ena prvih turških ločenih že-na zapuščenca in osamljena v Ca-rigradu.

Ljubezenski roman lepe Lafite ne pogreša prave orientalske ro-mantike. Lafita je hčerka bogate-ga turškega trgovca v Smirni. — V svoji mladosti je bila vzgojena po starem turškem običaju, ven-dar pa je bogastvo njenega očeta dopuščalo, da si je pridobila iz-obrazbo, ki jo je bilo sicer redko najti med turškimi ženami. Ta inteligenca je še bolj podkrepila njen prirojen patrijotizem, ki je našel v polni meri duška ob pr-tem pokretu takratnega generala Mustafa Kemal paše. Ko je "gha-zi" ali osvoboditelj triumfalno vko-rakal v Smirno, mu je med drugo maso pohitela nasproti tudi Lafi-ta. V svojem mladostnem navdu-šenju se je prerinila skozi množi-co do mladega generala in pozab-i i svoje deviške rezerve i svo-je stroge, takrat še veljavne turš-ke predpise, je snela pred njim kopreno in mu pred vso zbrano množico zaklicala: — Jaz grem s teboj, junak! Tebi poklanjam svojo mladost, domovini pa yes moj nakit in denar! —

Mlademu generalu je lepa, mla-da in bogata Turkinja v svojem mladostnem zanosu ugajala in kmalu potem sta bila mož in žena. Zakon med Lafito in Kemal pa-šo je prišel z naravnost fanatič-no ljubeznijo. Lafita je bila spo-četka najboljša in najvestejša s-otrudnica svojega moža. Visoka inteligenca jo je usposabljala, da mu je sledila tudi na politično polje, kjer se je zlasti pri raznih reformah kmalu spoznal njen ve-liki vpliv. S tem pa si je tudi na-kopala mnogo sovražnikov. Ke-mal pašini politični svetovalci so kmalu spoznali, da jim Lafita lah-ko postane nevarna tekmovalka. Začeli so z vsemi sredstvi delati zoper njo, dokler končno niso do-segli svojega cilja. Sledč svojim lastnim reformam, se je dal Ke-mal paša po štiriletnem srečnem zakonu ločiti.

Pravega vzroka te ločitve še danes nihče ne ve. Govori in raz-pravlja se o tem mnogo, toda do danes se ne more še nihče pona-šati, da bi vedel za to tajnost. — Lafita živi danes v razkošno o-premljeni vili ob Bosporu sama, zapuščenca, pozabljena. Njena zve-zda, ki je z neverjetno naglico vz-rastla na turškem obzorju, je prav tako hitro tuč zatonila.

V zadnjem času svojega zaka-ona je bila baje strašno ljubosum-na na svojega moža. Nastavila je posebnega slugo, ki ji je moral s pošte prinášati vso pošto za Ke-mal pašo, ki jo je ona odpirala in tako zvedela za vse državne taj-nosti prej kot sam predsednik re-publike. Vse njeno udejstvovanje je bilo osredotočeno na Kemal pa-šo, pri čemer je zamerjala svoje lastne družabne dolžnosti, ki jih ji je nalagala njena lastna refor-ma turškega zasebnega in družab-nega življenja. Zato se v ožji oko-lieci Kemal paše domneva, da je ta njena brezmejna ljubosumnost glavni vzrok nenadnega prej ta-ko srečnega zakona lepe Lafite.

Napad.

Blizu Gorjanskega so našli v ne-zavesti mladega posestnika Skon-čena. Sumi se, da sta ga napadla iz maščevanja dva možka po no-či, ko se je peljal domov. Napa-deni je težko ranjen.

Kretanje parnikov - Shipping News

11. septembra:	PARIS, III. SKUPNI IZLET: — Olympic, Cherbourg; Leviathan, Cherbourg; Sierra Ventana, Bremen.	23. oktobra:	Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Berlin, Cherbourg; Bremen.
15. septembra:	Aquitania, Cherbourg.	27. oktobra:	Aquitania, Cherbourg; Geo. Wash-ington, Cherbourg; Bremen; Colum-bus, Cherbourg; Bremen.
16. septembra:	Albert Ballin, Cherbourg. Ham-burg.	28. oktobra:	Deutschland, Hamburg.
18. septembra:	Majestic, Cherbourg; Berlin, Cher-bourg; Bremen.	30. oktobra:	Majestic, Cherbourg; De Grasse, Havre; Luetzow, Bremen.
21. septembra:	Resolute, Cherbourg. Hamburg.	2. novembra:	Relance, Cherbourg, Bremen.
22. septembra:	Berengaria, Cherbourg; Arabie Hamburg; Pres. Harding, Cherbourg Bremen.	3. novembra:	Berengaria, Cherbourg; Rocham-benn, Havre; Pres. Roosevelt, Cher-bourg, Bremen.
23. septembra:	Thuringia, Cherbourg. Hamburg.	6. novembra:	France, Havre; Homeric, Cher-bourg; Muenchen, Cherbourg, Bre-men.
25. septembra:	France, Havre.	9. novembra:	Derfflinger, Bremen.
28. septembra:	Muenchen, Bremen.	10. novembra:	Mauretania, Cherbourg; Republic, Cherbourg, Bremen.
29. septembra:	Mauretania, Cherbourg; Geo. Wash-ington, Cherbourg, Bremen.	12. novembra:	Cleveland, Hamburg.
30. septembra:	Martha Washington, Trst; Colum-bus, Cherbourg, Bremen.	13. novembra:	Paris, Havre; Leviathan, Cher-bourg; Olympic, Cherbourg, Bremen.
2. oktobra:	Paris, Havre; Leviathan, Cher-bourg; Olympic, Cherbourg.	15. novembra:	Suffren, Havre.
6. oktobra:	Aquitania, Cherbourg; Pres. Roo-sevelt, Cherbourg, Bremen; Derff-linger, Bremen.	17. novembra:	Aquitania, Cherbourg; Pres. Hard-ing, Cherbourg, Bremen.
7. oktobra:	Bremen, Bremen.	19. novembra:	Martha Washington, Trst; West-phalia, Hamburg.
9. oktobra:	Majestic, Cherbourg.	20. novembra:	Majestic, Cherbourg; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
13. oktobra:	Berengaria, Cherbourg; Suffren, Havre; Republic, Cherbourg, Bremen.	24. novembra:	Berengaria, Cherbourg; La Savole, Havre; George Washington, Cher-bourg, Bremen.
14. oktobra:	Stuttgart, Cherbourg, Bremen.	26. novembra:	Albert Ballin, Hamburg.
16. oktobra:	France, Havre; Homeric, Cher-bourg.	27. novembra:	France, Havre; Homeric, Cher-bourg; Berlin, Cherbourg, Bremen.
19. oktobra:	Presidente Wilson, Trst.	1. decembra:	Mauretania, Cherbourg; Pres. Roo-sevelt, Cherbourg, Bremen.
20. oktobra:	Mauretania, Cherbourg; President Harding, Cherbourg, Bremen.		
22. oktobra:	La Savole, Havre; Thuringa, Hamburg.		

French Line
Complete Schedule Transatlantic
FROM COVENTRY ST. TO COVENTRY ST.

SAMO ŠEST DNI PREKO
Z OGROMNIMI PARNIKI NA OLJE

FRANCE 25. SEPTEBRA - 16. OKT.

PARIS 2. okt. — 23. oktobra.
HAVRE — PARIŠKO PRISTANIŠČE

Kabine tretjega razreda z umivalniki in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in plaja.

19 STATE STREET NEW YORK
ALI LOKALNI AGENTJE

Velike vojaške vaje v Avstriji?

Po 13 letih so projektirane za mesec september v Avstriji zopet velike vojaške vaje. Sicer ne bodo dosegle glede števila vojaštva nekdanjih "cearskih manevrov" — tudi se jih ne bo udeležila vsa avstrijska vojska, vendar jih pa avstrijski militaristi z veseljem pričakujejo. Maneviranje naj bi se vršilo na terenu južno od Wiener Neustata, ob meji med dole-njo Avstrijo in Burgenlandom, kjer bi manevrirale tri brigade, dočim naj bi se vršile vaje ostalih treh brigad ločeno in posamezno. Vaje naj bi trajale 14 dni. K za-ključnim vajam namerava povabi-ti vojni minister predsednika re-publike, državne poslance, najviš-je predstojnike oblasti in zastop-nike tiska. Definitivno stvar še ni sklenjena, pač pa je projekt že iz-deljen. Nemčija je uvedla vojaške vaje velikega stila že pred dvema letoma zopet. Lansko leto jim je prisostvoval tudi Hindenburg.

Kje je FRANCIS MARKOVIČ, doma iz sela Hrib pri Čabru. Čul sem, da se nahaja nekeje v New Yorku. Prosim rojake, če kdo ve, da mi javi ali naj se pa sama oglasi. — George Kovach, c/o Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

NAZNANILO.

Našim naročnikom v državi Pennsylvaniji naznanjamo da jih bo v kratkem obiskal zopet na-znani zastopnik

Mr. JOSEPH ČERNE

in prosimo, da mu gredo na ro-ko, ter pri njem obnovijo naroč-nino.

Upraviščito.

POZOR ROJAKI!

Prosti pouk glede državljan-stva in priseljavanja je vsak četr-tek in petek med 1. uro popoldne in 10. uro zvečer v ljudski šoli št. 62 Hester & Essex Street New York City.

Vprašajte za zastopnika Legije za Ameriško Državljanstvo.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je pou-čen o potnih listih, priljagi in dru-gih stvareh. Vse naše dolgoletne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljše pojasnila in priporočila, vedno le prvovrstne brzoparnike.

Tudi nedržavljanj zamorejo po-tovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati proš-njo vsaj en mesec pred odpotova-njem in to naravnost v Washing-ton, D. C. na generalnega naselniškega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija, 1926 se nikomur več ne poške permit po pošti. In-pak ga mora iti iskati vsak posilec osebo, bodisi v najbližnji naselniški urad ali pa ga dobi v New Yo-ku pred odpotovanjem, kakor kedo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svoje iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svoje iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugosla-vije bo pripuščeni v tem letu 670 priseljencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške držav-ljane, ki žele dobiti sem stariše in otroke od 18. do 21. leta in pa za poljedelske delavce.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez da bi bili šteti v kvoto, po-trebno pa je delati prošnjo v Wash-ington.

Predno podvzamete kakl korak, pišite nam.